

Ainevaldkond kunstained (muusika)

Ainevaldkond: KUNSTIAINED.....	1
1 <i>Muusika</i> ainekava.....	6
1.1 LÕK Muusika 1. klass	6
1.2 LÕK Muusika 2. klass	11
1.3 LÕK Muusika 3. klass	16
1.4 LÕK Muusika 4. klass	21
1.5 LÕK Muusika 5. klass	26
1.6 LÕK Muusika 6. klass	30
1.7 LÕK Muusika 7. klass	35
1.8 LÕK Muusika 8. klass	38
1.9 LÕK Muusika 9. klass	42

Ainevaldkond: KUNSTIAINED

1. Valdkonnapädevus

Kunstivaldkonna õppeainete eesmärgiks on kasutada kunsti ja muusika väljendusvahendeid isiklikuks ja kollektiivseks loominguliseks tegevuseks; väärtustada enda ja kaaslaste loomingut; kujundada õpilastes kunstide analüüsi- ja sünteesioskust; suutlikkust mõista kunstide mitmekesisust, arutleda kunsti ja muusika teemadel; väärtustada Eesti ja maailma kultuuripärandit.

Kunstivaldkonna ainete õpetamise kaudu taotletakse, et õpilane:

- 1) on omandanud loovtegevuse ja eneseväljenduse kogemusi, tunnetab enda loomingulisi võimeid ning väärtustab isikupäraseid ja keskkonnasäästlikke lahendusi;
- 2) arutleb eakohaste kultuuriliste sõnumite ja väärtushinnangute üle, oskab kujundada oma arvamust ning väljendada loomingu abil emotsioone;

- 3) väärtustab kultuuri ja inimese loovust ning peab tähtsaks lahenduste otsimist ja loovat mõtlemist;
- 4) märkab kultuuritraditsioone ning maailmakultuuri mitmekesisust, mõistab muusika ja kunsti osatähtsust nüüdisaegses ühiskonnas, aktsepteerib erinevaid kultuurinähtusi;
- 5) väärtustab ja hoiab Eesti kultuuri, tunneb vastutust kultuuritraditsioonide säilimise eest;
- 6) omab ülevaadet kunstivaldkonnaga seonduvatest elukutsetest, ametitest ja edasiõppimise võimalustest.

2. Ainevaldkonna õppeained ja arvestuslik maht

Muusika: 1.- 4. klass 2 tundi nädalas

5.-12. klass 1 tund nädalas

Kunst:

3. Ainevaldkonna kirjeldus ja õppeainete kirjeldused

Kunstiainete valdkonda kuuluvad kunst ja muusika. Kunstide valdkonna aineid ühendab tähelepanu loovuse ja eneseväljendusoskuse arendamisele ning tervikliku minapildi kujundamisele. Kunstide kaudu saadakse teadmisi erinevate väljendusvahendite ja kultuuride kohta, õpitakse tundma ennast ning mõtestatakse kunstide rolli ühiskonnas. Praktiline kunstidega tegelemine arendab õpilase tundemaailma, intuiitivset ja loovat mõtlemist. Kunstidel on oluline osa igapäevaelu rikastava ning emotsionaalselt tasakaalustava harrastusena.

Õppeaine

Muusika: muusikaõpetuse eesmärk on arendada õpilaste muusikalisi teadmisi, oskusi ja kogemusi, et toetada nende harmoonilist ja loovat isiksuse arengut. Muusikaõpetuse ülesanne on äratada huvi muusika ja musitseerimise vastu.

Muusikaõpetuses tähtsustatakse:

- 1) ühislaulmist kui rahvusliku kultuuritraditsiooni olulist väljendust ja edasikandjat;
- 2) loomingulist eneseväljendust;
- 3) õpilase loova ja kriitilise mõtlemise arengu toetamist;
- 4) õpilase isiklikku suhet muusikaga ning muusikalise suhtlemise rolli vaimse, füüsilise ja emotsionaalse tasakaalustamise võimalusena;
- 5) õppija huvi ja eripära.

Muusika õppeaine sisu on musitseerimine (laulmine, pillimäng, muusikaline liikumine, omalooming), muusika kuulamine ja muusikalugu ning muusikaline kirjaoskus.

Muusikaõpetuse kaudu kujundatakse ja arendatakse õpilastes järgmisi osaoskusi:

- 1) laulmine;
- 2) pillimäng;
- 3) omalooming;
- 4) muusika kuulamine/ muusikalugu
- 5) muusikaline kirjaoskus

Musitseerimine nii rühmas kui ka üksi õppides arendab suhtlemis- ja koostööoskust, üksteise kuulamise oskust, ühtekuuluvustunnet, hoolivust, paindlikkust ning juhib õpilaste enesehinnangut ja õpimotivatsiooni.

Omalooming on seotud kaasmängude, saadete, rütmilis-meloodiliste improvisatsioonide, muusikalise liikumise ja tekstide loomisega, mille käigus luuakse võimalused muusikalise eneseväljenduse ja esinemisjulguse kujunemiseks ning arenemiseks. Omaloomingulises tegevuses rakendatakse ning kinnistatakse muusikateadmisi ja -oskusi.

Muusika kuulamisega arendatakse kuulamisoskust, tähelepanu, analüüsivõimet ja võrdlusoskust.

Muusikaloos tutvustatakse erinevaid muusika väljendusvahendeid, stiile, heliloojaid ja interpreete ning omandatakse kultuuriloolisi teadmisi.

Muusikalise kirjaoskuse all mõistetakse ainekavas sisalduvat elementaarset noodikirja lugemise oskust, mida omandatakse musitseerides ja mis loob eeldused muusika teadlikumaks mõistmiseks.

Õppeaine	
4. Lõiming	
<p>Kunstivaldkonna õppeainetes toetatakse teistes õppeainetes omandatud teadmiste ja süvendatakse neid. Praktiliste tegevuste kaudu kujundatakse arusaama, et teadmised ja pädevused on omavahel seotud ja igapäevaelus rakendatavad.</p> <p>Keel ja kirjandus, sh võõrkeeled: Arendatakse suulist ja kirjalikku eneseväljendusoskust, diktsiooni, funktsionaalset lugemisoskust ning infokanalite kasutamise oskust ja vaadeldakse eri ajastute ning kultuuride lugusid muusikas ja kujutavas kunstis, teatri- ja filmikunstis.</p> <p>Matemaatika: Arendatakse seoste loomise oskust ja loogilist mõtlemist (matemaatiline keel, sümbolid, struktuur ja meetodid).</p> <p>Loodusained: Teadvustatakse inimese kuulmis- ja nägemismeele füsioloogilist eripära, õpitakse tundma looduskeskkonda ja selle helisid.</p> <p>Sotsiaalsained: Vaadeldakse suhteid teiste inimeste ja inimrühmadega ning eri kultuuride kommete ja pärimustega, kunsti ning kultuuri rolli ja muutumist ajaloo eri etappidel.</p> <p>Tehnoloogia: Arendatakse käelist tegevust ning loovat mõtlemist.</p> <p>Kehaline kasvatus: Arendatakse kehatunnetust, tähelepanu, motoorikat, reageerimiskiirust ja koordinatsiooni.</p>	
5. Üldpädevuste toetamine	
<p>Kunstivaldkond võimaldab toetada kõiki üldpädevusi igapäevases õppetöös nii teooria kui ka praktiliste tegevuste kaudu.</p> <p>Kultuuri- ja väärtuspädevus: Kõigis tegevustes väärtustatakse individuaalset ning kultuurilist mitmekesisust. Käsitlevate teemade ja analüüside kaudu toetatakse eetiliste ja esteetiliste väärtushoiakute kujunemist. Praktiline loominguiline tegevus ja selle üle arutlemine õpetavad teadvustama kunste eneseväljenduse vahendina, hindama erinevaid ideid, seisukohti ja probleemilahendusi ning austama autorsust. Kasvatatakse teadlikku ja kriitilist suhtumist erinevatesse infokanalitesse.</p> <p>Sotsiaalne ja kodanikupädevus: Kunstiainete uurimuslikud ja praktilised rühmatööd, loovtööd, arutlused ja esitlused kujundavad koostöövalmidust ja üksteise toetamise väärtustamist. Kultuurisündmustel osalemine aitab kujundada kultuurilist ühtsustunnet. Kunstiteoste üle arutledes harjutatakse oma seisukohti väljendama ning teiste arvamustest lugupidamist.</p> <p>Enesemääratluspädevus: Tagasiside andmine ja eneseanalüüsi oskuse arendamine aitavad tundma õppida õpilase huve ja võimeid ning kujundada positiivset minapilti.</p> <p>Õpipädevus: Kunstides kujundatakse õpipädevust eriilmeliste ülesannete, õppemeetodite ja töövormide rakendamise kaudu (individuaalsed, rühma- ja uurimistööd). Kunstides saavad õpilased ise jõukohaseid ülesandeid luua, oma valikute sobivust kontrollida, uusi oskusi katsetada ning järjekindlalt harjutada.</p>	

Suhtluspädevus: Tööde esitlemine ning aruteludes osalemine arendavad väljendusoskust ning ainealase oskussõnavara kasutamist. Kunstiainetes tutvutakse kunsti ja muusika kui kommunikatsioonivahendiga, õppides tundma talle eriomast mitteverbaalset keelt.

Ettevõtlikkuspädevus: Kunstiainetes väärtustatakse uuenduslikke ja loovaid lahendusi. Õpitakse tegevust planeerima, vastutama tööde lõpetamise ja tulemuse eest. Tutvutakse ka valdkonnaga seotud elukutsete ning institutsioonidega.

Matemaatika-, loodusteaduste ja tehnoloogiapädevus: Muusikas rakendatavate ülesannete lahendamiseks tuleb sõnastada probleeme, arutleda lahenduste üle, põhjendada valikuid ja analüüsida tulemusi. Õpitakse analüüsima kunstikategooriaid (kompositsioon, struktuur, rütm, taktimõõt jne), võrdlema ja liigitama erinevate nähtuste tunnuseid ning kasutama sümboleid. Muusikas õpitakse kasutama tehnoloogia vahendeid loovülesannete lahendamisel (nt pillide ja näitlike õppevahendite valmistamine). Loometegevuses õpitakse kasutama uudseid lahendusi, mõistma teaduse ning tehnoloogia rolli muusikatehnika arengus.

Digipädevus: Kunstiainetes kasutatakse digivahendeid info otsimiseks, kogumiseks, töötlemiseks ja esitamiseks. Õpitakse loominguga tegelemiseks valima ainespetsiifiliselt vajalikke digivahendeid. Õpilased teadvustavad autoriõiguste järgimise kohustust digikeskkonnas ning mõistavad digivahendite rakendamisega kaasneva võivaid terviseriske ja ohutust.

Ainevaldkondlikud hindamise erisused

Kunstivaldkonna ainete õpetamisel ja pädevuste hindamisel lähtume iga õpilase võimete kohasest arengust ja õpitulemuste saavutatusest. Hindamise aluseks on põhikooli ja gümnaasiumi riikliku õppekava üldosas sätestatud ning õppekavas esitatud õpitulemused. Hindamise kriteeriumid on määratud ja täpsustatud kooli õppekavas.

Väärtustatakse õpilaste teoreetilisi teadmisi, püüdlikkust ja osalemist õppeprotsessis ning pingutust tulemuste elluviimisel. Oluline on tunnustada lahenduste erinevusi ja väärtustada õpilaste isikupära.

Õpitulemuste hindamine põhikoolis on mitmeeristav, gümnaasiumis numbriline. Õpilased peavad teadma, mida ja millal hinnatakse ning mis on hindamise kriteeriumid. Õpetajapoolsed suulised sõnalised hinnangud ning tagasiside peavad motiveerima õpilaste arengut kunstivaldkonnas.

Muusika õpetamisel hindame õpilaste teadmiste ja oskuste rakendamist, arvestades ainekavas taotletavaid õpitulemusi ning õppe ja kasvatuseesmärke muusikaliste osaoskuste lõikes alljärgnevalt:

- 1) laulmine – aktiivne osavõtt ühislaulmisest, õpitulemustes nimetatud ühislauluvara omandamine;
- 2) pillimäng – musitseerimine kaasmängudes rühmas ja/või üksikisikuna;
- 3) omalooming – lihtsa kaasmängu, ostinato või liikumise loomine, ideede välja pakkumine ning teostamine, loomingulisus;
- 4) muusika kuulamine ja muusikalugu – muusika üle arutlemine, muusikateoste analüüsimine ning oma seisukohtade põhjendamine, osalemine kirjalikes ja suulistes aruteludes;
- 5) tunnist osavõtu aktiivsus – aktiivne osalemine tunni eri osades;

6) tunniväline muusikaline tegevus (arvestatakse õppetegevuse osana koondhindamisel).

Õppekorralduse erisused ja õpikeskkonna erisused

Kool korraldab kunstivaldkonna ainete õppe klassis, kus on selleks vajalikud tingimused ja vahendid.

Muusika:

- 1) muusikalisteks tegevusteks, sh rühmatöoks, bänditunniks ja liikumiseks vajalik pind;
- 2) fono- ja videoteegi (CD, DVD, internet), DATAprojektori kasutamise võimalus;
- 3) vajalikud vahendid: naturaalklaver ja klaveritool, süntesaator, muusikakeskus, noodijoonestikuga tahvel, noodipuldid, rändnoot, astmetabel, klaviatuuritabel, internetiühendusega arvuti, MIDI salvestusprogramm, ja MIDI klaviatuur;
- 4) Orffi instrumentarium (rütmi ja plaatpillid), plokkflöödid või kuuekeelsed väikekanded,
- 5) Bänditunni jaoks vajalikud vahendid (elektrikitarr, akustiline kitarr, basskitarr, trummid, süntesaator, rütmipillid, mikrofonid, võimendus, mikserpult jne.

1 Muusika ainekava

1.1 LÕK Muusika 1. klass

THMK ainekava põhikoolile	Ainevaldkond: KUNSTIAINED	Õppeaine: MUUSIKA
Kooliaste: I	Klass: 1.KLASS (LÕK)	Tundide arv: 1 KORD NÄDALAS
Õppeaine kirjeldus (sh ainespetsiifikast lähtuvad erisused)		
<p>I kooliastme muusikaõppes on kesksel kohal musitseerimine – laulmine, pillimäng ja muusikaline liikumine. Muusikaõpetuses pööratakse tähelepanu helide, müra ja kõne eristamisele. Praktilise tegevuse käigus tekitatakse ise mitmesuguseid helisid vahendite ja/või oma häälega. Õpetaja suunamisel kuulatakse eri rütmis ja tempos muusikapalu, tutvutakse kiire ja aeglase; rõõmsa ja kurva muusikaga. Helivältusi väljendatakse konkreetsete ja mõistetavate rütmisõnadega, meloodia kõrguse muutusi tähistatakse tajutavate käeliigutuste või joonistega tahvlil. Muusikaõpetuse kaudu koordineeritakse liigutusi, arendatakse rütmitunnet, silma ja käe koostööd.</p>		

Kooliastme teadmised, oskused ja hoiakud	
<p>Muusikaõpetusega taotletakse, et õpilane:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) tunneb rõõmu musitseerimisest; 2) omandab muusika kuulamise kogemuse; 3) laulab ja esineb pingevalt; 4) rikastab oma tundeelu muusikaelamuse kaudu; 5) kujundab muusikalist maitset. 	
<p>Õpitulemused</p> <p>Osaoskus: <u>LAULMINE</u></p> <p>Õpilane:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) teeb vahet kõrgel ja madalal helil 2) tunneb rõõmu laulmisest ja muusikast 3) tunneb ära Eesti hümnid, teab, kuidas käituda aktusel, kus lauldakse hümnid 5) on tutvunud laulupidude traditsiooniga; <p>Osaoskus: <u>PILLIMÄNG</u></p> <p>Õpilane:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) mängib õpitud rütme tuttaval rütmipillidel 2) kasutab rütmimängudes lihtsamaid õpitud rütme nagu TA, TI-TI 3) arendab rütmitunnet, silma ja käe koostööd läbi musitseerimise 	<p>Metoodilised soovitused</p> <p>LAULMINE- Kaasata kõik õpilased ühislaulmisse. Laule saab õpetada: kuulmise järgi; Laulmisel ja hääle arendamisel pöörata tähelepanu loomulikule kehahoiule ja hingamisele . Diferentseeritud töö: arvestada ja arendada õpilaste vokaalseid võimeid arvestades õpilase eripärasid.</p> <p>PILLIMÄNG- Musitseerimisel pöörata tähelepanu meetrumi tajumisele ja tunnetamisele. Kaasmängude loomiseks tutvuda eelnevalt kehapilli erinevate helide tekitamise võimalustega. Pillimängus kasutatakse koolis olevaid pille, tutvudes eelnevalt õigete mänguvõtete ja rakendades neid musitseerimisel. Ühismusitseerimiseks kasutada ka enda meisterdatud rütmi-, meloodia- ja/või fantaasiapilli. Rakendada Orff-pedagoogikat: - kaasmängude, <i>ostinato</i>'de, meloodilis-rütmiliste improvisatsioonide omandamisel keha-, rütmi- ja plaatpillidel; - rütmimängude (rütmirondo, rütmikett, rütmilis-meloodilised küsimuse-vastuse motiivid) läbiviimisel.</p>

(pillimäng, rütmimängud)

4) Lihtsamate pillide valmistamine koostegevuses.

Osaoskus: **MUUSIKALINE LIIKUMINE**

Õpilane:

1) teeb vahet kiirel ja aeglasel muusikal läbi liikumise

2) liigub lihtsa muusika rütmis

3) osaleb õpitud laulumängude mängimisel, hoiab rivi ja sõõri.

Osaoskus: **MUUSIKALINE OMALOOMING**

MUUSIKALINE LIIKUMINE- Liikumistegevuste korraldused tuleb jagada selgelt ja täpselt.

Lihtsamate korralduste kuulamine, jälgimine, matkimine ja täitmine liikumismängudes ning laulu- ja ringmängudes on järjepidev, arendades seeläbi taasesituse kiirust, rütmilist täpsust ja reaktsiooni.

Luu liikumistegevusteks tingimused, milles areneks õpilaste ruumitunnetus ning enda keha ja liikumise tajumine, suunates neid seeläbi liikudes end vabalt väljendama.

Liikumistegevuste läbiviimisel rakendada Orffi ja Jaques-Dalcroze'i pedagoogika põhimõtteid.

Imiteerida erinevaid rütme plaksutades, jalgadega (marssides, trampides vm) või muul moel kehapillil mängides, alustades lihtsamatest rütmidest ja rütmijärgnevustest.

Tunnetada erinevate muusikaliste näidete abil muusika temposid ja dünaamikat ning väljendada helikõrguste muutusi liikumise kaudu. Helinäideteks valida karaktersest ning žanriliselt erinevaid palu, laiendades seeläbi õpilaste silmaringi ning kujundades nende muusikalist maitset.

Rakendada aktiivõppemeetodeid: paaris- ja rühmatöö ettevalmistamine ja esitamine, laulu- ja ringmängudes osalemine üksi ja kaastellega.

MUUSIKALINE OMALOOMING- Loomupärase loovuse avanemiseks ja arenemiseks on oluline luua keskkond, kus õpilane tunneb end turvaliselt.

Ülesannet diferentseerida vastavalt õpilaste võimetele ja oskustele, õpilastele antud ülesanne olgu selgete juhistega.

Omaloomingut saab luua mitmekesisite vahenditega: kehapillil, rütmipillidel, plaatpillidel, akustilistel pillidel, digirakendustel jm kasutades õpitud teadmisi lähtudes näiteks Orff-pedagoogikast.

Muusika väljendusvahendite ja meeleolu edastamiseks ning omaloomingulise liikumiskompositsiooni ettevalmistamiseks ja esitamiseks kasutada loovliikumist lähtudes näiteks Jaques-Dalcroze'i pedagoogikast.

Õpilase looming on väärtuslik ja sellesse tuleb suhtuda lugupidavalt.

MUUSIKA KUULAMINE-

<p>Õpilane:</p> <p>1) mõtleb välja liigutusi, mis lähtuvad muusika rütmist ja viisist,</p> <p>2) loob improvisatsioonilist muusikat erinevate pillide abil sobitades kokku erinevaid helisid</p> <p>3) väljendab laulu meeleolu ja/või karakteri oma kunstitöös.</p> <p>Osaoskus: <u>MUUSIKA KUULAMINE</u></p> <p>Õpilane:</p> <p>1) kuulab erinevaid lastelaule ja karakterpalu</p> <p>2) eristab erinevaid helisid, müra ja kõne</p>	<p>Muusika kuulamisel on vaja arvestada, et samas klassis õppijatel on/võib olla erinev muusika kuulamise kogemus ja erinevad väärtushinnangud.</p> <p>Kuulamiseks valida kvaliteetne väärtuslik esitus, sest kuulamisoskuse arendamine on tihedalt seotud muusikalise maitse arenemisega.</p> <p>Muusikaõpetaja kujundab kuulamisprotsessi. Kogu õppeprotsessi aluseks on aktiivse üldise kuulamisoskuse arendamine. Muusika kuulamisprotsessi ülesehitus:</p> <p>lühike sissejuhatav osa – meeleolu loomine (luuletus, pildid, fakte heliloojast ja teose loomisest; sissejuhatav vestlus, mis annab toetuspunktid muusika kuulamiseks (näiteks iseloomulik rütmifiguur, teema tutvustamine, soleeriv pill jne), kuulamisülesande sõnastamine;</p> <p>muusika kuulamine – aluseks kuulamisülesanne;</p> <p>kuulamisjärgne arutelu/vestlus – emotsioonid, muljed, analüüs; enne teist kuulamist, täiendavad/suunavad küsimused;</p> <p>kordav kuulamine – kordamine, mälu kinnistamine (võib toimuda ka järgmises tunnis).</p> <p>Muusika kuulamiseks valida sobiva pikkusega pala(d) või katkend(id), et õppijatel oleks püsivust muusikanäide lõpuni kuulata ning aega kuuldu üle arutleda/vestelda ja põhjendada oma arvamust.</p> <p>Muusika kuulamist saab siduda liikumisega, dirigeerimisega, joonistamisega, jutu/luuletuse kirjutamisega, muusika lavastamisega, emotsioonide/meeleolude väljendamisega, kaasmängude lisamisega jne. Muusikaliselt võimekamatele õpilastele anda võimalus esineda klassikaaslastele pillil, mida nad õpivad.</p>
<p>Õppesisu sh praktilised tööd, õpiprojektid, õppetegevus väljaspool klassiruumi, kogukonnapraktika vm õppetegevused</p> <p>Osaoskus: LAULMINE</p> <p>Repertuaar. Lauldakse lihtsamaid laste-, mängulaule. Repertuaari valikul arvestatakse eesti rahvakalendri tähtpäevadega (mardipäev, kadripäev, jõulud, vastlad, kevadpühad) ja riiklike tähtpäevadega (Eesti vabariigi aastapäev, emadepäev jt). Hääl-mängud: olme-häälte jäljendamine, hingamisharjutused. Õige kehahoid laulmisel.</p> <p>Laulmine ja laulutehnika. Kõlava ja vaba tooni taotlemine laulmisel. Õige laululise hingamise arendamine kõlalise puhtuse, selge diktsiooni ning ilmekuse saavutamiseks</p>	

Interpretatsioon. Meloodia liikumise suundade jälgimine; kõrgete ja madalate helide eristamine; ja rütm. Vajadusel kasutatakse piktogramme laulu sõnade õppimisel ja mõistmisel.

Muusikaline kirjaoskus. Tutvutakse laulu õppimist toetava muusikateooriaga, sh mõistetega: viis, rütm, Tutvutakse rütmidega TA, TI-TI.

Sotsiaalsed oskused: Ühiselt tegutsedes kujundatakse eri sotsiaalseid oskusi: üksteise kuulamine, lihtsatele küsimustele vastamine;

Osaoskus: PILLIMÄNG

Kehapill. Tutvutakse kehapilli ning selle erinevate helide ja mänguvõimalustega.

Rütmipillid. kaasmängud rütmipillidel.

Motoorika: Muusikaõpetuse kaudu koordineeritakse liigutusi, arendatakse rütmitunnet, silma ja käe koostööd.

Osaoskus: MUUSIKALINE LIIKUMINE

Liikumistegevusi viiakse läbi nii üheskoos (kogu klassiga), gruppides kui ka üksi, mille käigus harjutakse liikuma ja tunnetama nii enda kui ka teiste kohalolekut ruumis.

Muusika väljendusvahendite tunnetamine liikumise kaudu.

Tutvutakse liikumise kaudu rütmidega nagu TA, TI-TI, PAUS. Helivältusi väljendatakse rütmisõnadega SAMM, JOOKSEN, SE-EIS.

Tunnetatakse muusika erinevaid temposid ja väljendatakse dünaamika ja helikõrguste muutusi liikumise kaudu.

Osaoskus: MUUSIKALINE OMALOOMING

Liikumine. Väljendatakse muusikapala karaktereid improviseeritud liikumise kaudu. Laulu meeleolule luuakse sobivad liigutused.

Pillimäng. Püüab väljendada oma tundeid ja emotsioone erinevate pillihelide abil.

Muusikaline käeline eneseväljendus muusika kuulamise abil

Osaoskus: MUUSIKA KUULAMINE

Muusikateosed: suudab kuulata pala rahulikult lõpuni;
 tunneb ära Eesti hümnid, oskab käituda hümnid laulmise ajal;
Muusikalised helid: Õpib eristama müra ja muusikalisi helisid.

1.2 LÕK Muusika 2. klass

THMK ainekava põhikoolile	Ainevaldkond: KUNSTIAINED	Õppeaine: MUUSIKA
Kooliaste: I	Klass: 2.KLASS (LÕK)	Tundide arv: 1 KORD NÄDALAS
Õppeaine kirjeldus (sh ainespetsiifikast lähtuvad erisused)		
<p>I kooliastme muusikaõppes on kesksel kohal musitseerimine – laulmine, pillimäng ja muusikaline liikumine. Muusikaõpetuses pööratakse tähelepanu helide, müra ja kõne eristamisele. Praktilise tegevuse käigus tekitatakse ise mitmesuguseid helisid vahendite ja/või oma häälega. Õpetaja suunamisel kuulatakse eri rütmis ja tempos muusikapalu, tutvutakse kiire ja aeglase; rõõmsa ja kurva muusikaga. Helivältsusi väljendatakse konkreetsete ja mõistetavate rütmisõnadega, meloodia kõrguse muutusi tähistatakse tajutavate käeliigutuste või joonistega tahvlil. Muusikaõpetuse kaudu koordineeritakse liigutusi, arendatakse rütmitunnet, silma ja käe koostööd.</p>		
Kooliastme teadmised, oskused ja hoiakud		
<p>Muusikaõpetusega taotletakse, et õpilane:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) tunneb rõõmu musitseerimisest; 2) omandab muusika kuulamise kogemuse; 3) laulab ja esineb pingevabalt; 4) rikastab oma tundeelu muusikaelamuse kaudu; 5) kujundab muusikalist maitset. 		
Õpitulemused	Metoodilised soovitused	
Osaoskus: LAULMINE	LAULMINE- Kaasata kõik õpilased ühislaulmisse.	
Õpilane:	Laule saab õpetada: kuulmise järgi;	

<p>1) laulab peast mõnda lastelaulu; 2) laulab lihtsama regilaulu kooriosa; 3) eristab kurvakõlalist meloodiat rõõmsakõlalisest; 4) on tutvunud laulupidude traditsiooniga;</p> <p>Osaoskus: <u>PILLIMÄNG</u></p> <p>Õpilane:</p> <p>1) mängib õpitud rütme tuttavatel rütmipillidel ja plaatpillidel 2) kasutab rütmimängudes lihtsamaid õpitud rütme nagu TA, TI-TI, paus, TA-A 3) arendab rütmitunnet, silma ja käe koostööd läbi musitseerimise (pillimäng, rütmimängud) 4) Lihtsamate pillide valmistamine koostegevuses.</p> <p>Osaoskus: <u>MUUSIKALINE LIIKUMINE</u></p> <p>Õpilane:</p> <p>1) Rõhulise osa leidmine muusikas. 2) Laulumängude mängimine</p>	<p>Laulmisel ja hääle arendamisel pöörata tähelepanu loomulikule kehahoiule ja hingamisele . Diferentseeritud töö: arvestada ja arendada õpilaste vokaalseid võimeid arvestades õpilase eripärasid.</p> <p>PILLIMÄNG- Musitseerimisel pöörata tähelepanu meetrumi tajumisele ja tunnetamisele. Kaasmängude loomiseks tutvuda eelnevalt kehapilli erinevate helide tekitamise võimalustega. Pillimängus kasutatakse koolis olevaid pille, tutvudes eelnevalt õigete mänguvõtetega ning rakendades neid musitseerimisel. Ühismusitseerimiseks kasutada ka enda meisterdatud rütmi-, meloodia- ja/või fantaasiapilli. Rakendada Orff-pedagoogikat: - kaasmängude, <i>ostinato</i>'de, meloodilis-rütmiliste improvisatsioonide omandamisel keha-, rütmi- ja plaatpillidel; - rütmimängude (rütmirondo, rütmikett, rütmilis-meloodilised küsimuse-vastuse motiivid) läbiviimisel.</p> <p>MUUSIKALINE LIIKUMINE- Liikumistegevuste korraldused tuleb jagada selgelt ja täpselt. Lihtsamate korralduste kuulamine, jälgimine, matkimine ja täitmine liikumismängudes ning laulu- ja ringmängudes on järjepidev, arendades seeläbi taasesituse kiirust, rütmilist täpsust ja reaktsiooni. Luu liikumistegevusteks tingimused, milles areneks õpilaste ruumitunnetus ning enda keha ja liikumise tajumine, suunates neid seeläbi liikudes end vabalt väljendama. Liikumistegevuste läbiviimisel rakendada Orffi ja Jaques-Dalcroze'i pedagoogika põhimõtteid. Imiteerida erinevaid rütme plaksutades, jalgadega (marssides, trampides vm) või muul moel kehapillil mängides, alustades lihtsamatest rütmidest ja rütmijärgnevustest.</p>
--	---

3) Oskab liikumise abil rakendada lihtsamaid rütme teadlikult

Osaoskus: **MUUSIKALINE OMALOOMING**

Õpilane:

1) mõtleb välja liigutusi, mis lähtuvad muusika rütmist ja viisist,

2) loob improvisatsioonilist muusikat erinevate pillide abil sobitades kokku erinevaid helisid

3) väljendab laulu meeleolu ja/või karakteri oma kunstitöös.

Osaoskus: **MUUSIKA KUULAMINE**

Tunnetada erinevate muusikaliste näidete abil muusika temposid ja dünaamikat ning väljendada helikõrguste muutusi liikumise kaudu. Helinäideteks valida karaktersest ning žanriliselt erinevaid palu, laiendades seeläbi õpilaste silmaringi ning kujundades nende muusikalist maitset. Rakendada aktiivõppemeetodeid: paaris- ja rühmatöö ettevalmistamine ja esitamine, laulu- ja ringmängudes osalemine üksi ja kaaslastega.

MUUSIKALINE OMALOOMING- Loomupärase loovuse avanemiseks ja arenemiseks on oluline luua keskkond, kus õpilane tunneb end turvaliselt.

Ülesannet diferentseerida vastavalt õpilaste võimetele ja oskustele, õpilastele antud ülesanne olgu selgete juhistega.

Omaloomingut saab luua mitmekesiste vahenditega: kehapillil, rütmipillidel, plaatpillidel, akustilistel pillidel, digirakendustel jm kasutades õpitud teadmisi lähtudes näiteks Orff-pedagoogikast.

Muusika väljendusvahendite ja meeleolu edastamiseks ning omaloomingulise liikumiskompositsiooni ettevalmistamiseks ja esitamiseks kasutada loovliikumist lähtudes näiteks Jaques-Dalcroze'i pedagoogikast.

Õpilase looming on väärtuslik ja sellesse tuleb suhtuda lugupidavalt.

MUUSIKA KUULAMINE-

Muusika kuulamisel on vaja arvestada, et samas klassis õppijatel on/võib olla erinev muusika kuulamise kogemus ja erinevad väärtushinnangud.

Kuulamiseks valida kvaliteetne väärtuslik esitus, sest kuulamisoskuse arendamine on tihedalt seotud muusikalise maitse arenemisega.

Muusikaõpetaja kujundab kuulamisprotsessi. Kogu õppeprotsessi aluseks on aktiivse üldise kuulamisoskuse arendamine. Muusika kuulamisprotsessi ülesehitus:

lühike sissejuhatav osa – meeleolu loomine (luuletus, pildid, fakte heliloojast ja teose loomisest; sissejuhatav vestlus, mis annab toetuspunktid muusika kuulamiseks (näiteks iseloomulik rütmifiguur, teema tutvustamine, soleeriv pill jne), kuulamisülesande sõnastamine;

<p>Õpilane:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. kuulab tähelepanelikult erinevaid lastelaule ja instrumentaalseid karakterpalasid; muusikažanritest on tutvunud järgmistega: marss, polka, valss. 2. Kuulab regilaule ja suudab eristada solisti ja koori osa 3. Kuulab rõõmsa-ja kurvakõlalisi laule ja eristab neid kuulmise järgi. 	<p>muusika kuulamine – aluseks kuulamisülesanne; kuulamisjärgne arutelu/vestlus – emotsioonid, muljed, analüüs; enne teist kuulamist, täiendavad/suunavad küsimused; kordav kuulamine – kordamine, mälus kinnistamine (võib toimuda ka järgmises tunnis).</p> <p>Muusika kuulamiseks valida sobiva pikkusega pala(d) või katkend(id), et õppijatel oleks püsivust muusikanäide lõpuni kuulata ning aega kuuldu üle arutleda/vestelda ja põhjendada oma arvamust.</p> <p>Muusika kuulamist saab siduda liikumisega, dirigeerimisega, joonistamisega, jutu/luuletuse kirjutamisega, muusika lavastamisega, emotsioonide/meeleolude väljendamisega, kaasmängude lisamisega jne. Muusikaliselt võimekamatele õpilastele anda võimalus esineda klassikaaslastele pillil, mida nad õpivad.</p>
<p>Õppesisu sh praktilised tööd, õpiprojektid, õppetegevus väljaspool klassiruumi, kogukonnapraktika vm õppetegevused</p> <p>Osaoskus: LAULMINE</p> <p>Repertuaar. Lihtsamad lastelaulud ja rahvakalendri laulud. Arendada laste mälu ja lasta erinevaid laule kuulmise järgi pähe õppida. Kasutada kordamisprintsipi. Eesti hümn 1.salmi kaasaulmine</p> <p>Laulmine ja laulutehnika. Laulmine ja hääle arendamine: kõlava ja vaba tooni taotlemine laulmisel. Häälemängud: rütmistatud hingamisharjutused. Paus. Hingamisharjutused võiksid olla õpitud rütmidel ja sulghäälikutel. Vaba tooniga (oma häälega) laulmine. Õige kehahoiu säilitamine laulmise ajal. Väga oluline on istudes laulmisel pöörata tähelepanu kehahoiule.</p> <p>Interpretatsioon. Laulab kurvakõlalisi ja rõõmsakõlalisi meloodiaid ja suudab neid eristada.</p> <p>Relatiivse süsteemi rakendamine. Meloodia: meloodia liikumise suundade jälgimine; kõrgete ja madalate helide eristamine; relatiivsete astmete SO, MI, RA tundmaõppimine.</p> <p>Muusikaline kirjaoskus. Tutvutakse laulu õppimist toetava muusikateooriaga, sh mõistetega: viis, rütm, Tutvutakse rütmidega TA, TI-TI.</p> <p>Sotsiaalsed oskused: Ühiselt tegutsedes kujundatakse eri sotsiaalseid oskusi: üksteise kuulamine, lihtsatele küsimustele vastamine;</p> <p>Osaoskus: PILLIMÄNG</p>	

Kehapill. Tutvutakse kehapilli ning selle erinevate helide ja mänguvõimalustega.

Rütmipillid. kaasmängud rütmipillidel. Lihtsamate õpitud rütmide kaasamängimine pillidel

Motoorika: Muusikaõpetuse kaudu koordineeritakse liigutusi, arendatakse rütmitunnet, silma ja käe koostööd

Osaoskus: MUUSIKALINE LIIKUMINE

Muusika väljendusvahendite tunnetamine liikumise kaudu.

Rõhulise osa võib fikseerida liigutusega (nt plaks, kikiarvule tõusmine, kükk vm), aga ka õpitud rütmipilliga õpetaja kaasabil.

Tutvutakse liikumise kaudu rütmidega nagu TA, TI-TI, PAUS. Tunnetatakse muusika erinevaid temposid ja väljendatakse dünaamika ja helikõrguste muutusi liikumise kaudu

Laulumängud. mängu sisu tähistavate liigutuste sooritamine, jälgendamine. Loovuse arendamine. Sotsiaalset suhtlemist ja kaaslastega arvestamise oskust kujundatakse laulumängude abil.

Osaoskus: MUUSIKALINE OMALOOMING

Liikumine. Väljendatakse muusikapala karaktereid improviseeritud liikumise kaudu. Laulu meeleolule luuakse sobivad liigutused.

Pillimäng. Püüab väljendada oma tundeid ja emotsioone erinevate pillihelide abil.

Muusikaline käeline eneseväljendus muusika kuulamise abil

Osaoskus: MUUSIKA KUULAMINE

Muusikažanrid: Püüab nii kuulamise, vaatamise kui ka liikumise abil eristada marssi, polkat, valssi

Rahvamuusika: Tutvub regilauludega, rahvapillide ja pärimusega.

1.3 LÕK Muusika 3. klass

THMK ainekava põhikoolile	Ainevaldkond: KUNSTIAINED	Õppeaine: MUUSIKA
Kooliaste: I	Klass: 3. KLASS (LÕK)	Tundide arv: 1 KORD NÄDALAS
Õppeaine kirjeldus (sh ainespetsiifikast lähtuvad erisused)		
<p>I kooliastme muusikaõppes on kesksel kohal musitseerimine – laulmine, pillimäng ja muusikaline liikumine. Muusikaõpetuses pööratakse tähelepanu helide, müra ja kõne eristamisele. Praktilise tegevuse käigus tekitatakse ise mitmesuguseid helisid vahendite ja/või oma häälega. Õpetaja suunamisel kuulatakse eri rütmis ja tempos muusikapalu, tutvutakse kiire ja aeglase; rõõmsa ja kurva muusikaga. Helivältusi väljendatakse konkreetsete ja mõistetavate rütmisõnadega, meloodia kõrguse muutusi tähistatakse tajutavate käelliigutuste või joonistega tahvlil. Muusikaõpetuse kaudu koordineeritakse liigutusi, arendatakse rütmitunnet, silma ja käe koostööd.</p>		
Kooliastme teadmised, oskused ja hoiakud		
<p>Muusikaõpetusega taotletakse, et õpilane:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) tunneb rõõmu musitseerimisest; 2) omandab muusika kuulamise kogemuse; 3) laulab ja esineb pingevabalt; 4) rikastab oma tundeelu muusikaelamuse kaudu; 5) kujundab muusikalist maitset. 		
Õpitulemused	Metoodilised soovitused	
<p>Osaoskus: <u>LAULMINE</u></p> <p>Õpilane:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) laulab peast mõnda lastelaulu ja Eesti hümnis 1. salmi peast; 2) teab mõnda rahvakalendri tähtpäevadega seotud rahvalaulu, osaleb nende laulmisel (mardi- ja kadrilaulud);; 3) eristab kurvakõlalist meloodiat rõõmsakõlalisest; <p>Osaoskus: <u>PILLIMÄNG</u></p>	<p>LAULMINE- Kaasata kõik õpilased ühislaulmisse. Laule saab õpetada: kuulmise järgi; Laulmisel ja hääle arendamisel pöörata tähelepanu loomulikule kehahoiule ja hingamisele . Diferentseeritud töö: arvestada ja arendada õpilaste vokaalseid võimeid arvestades õpilase eripärasid.</p>	

Õpitulemused

Õpilane:

- 1) mängib erinevaid rütmiimprovisatsioone ja kaasmänge lauludele.
- 2) kasutab rütmimängudes lihtsamaid õpitud rütme nagu TA, TI-TI, paus, TA-A
- 3) tutvub erinevate pilliliikidega ja põhjalikumalt löökpillidega ja nende mängimisega (trumm, tamburiin, kõlapulgad, kõlatorud).
- 4) meisterdab lihtsamaid pille koostegevuses.

Osaoskus: **MUUSIKALINE LIIKUMINE**

Õpilane:

- 1) oskab leida rõhulist osa muusikas- seostab seda marssimise või polkaga.
- 2) mängib laulumänge paarides. Ja teab mõistet paar. Oskab liikuda paariliselega.
- 3) oskab liikumise abil rakendada lihtsamaid rütme teadlikult

PILLIMÄNG- Musitseerimisel pöörata tähelepanu meetrumi tajumisele ja tunnetamisele. Kaasmängude loomiseks tutvuda eelnevalt kehapilli erinevate helide tekitamise võimalustega.

Pillimängus kasutatakse koolis olevaid pille, tutvudes eelnevalt õigete mänguvõtetega ning rakendades neid musitseerimisel.

Ühismusitseerimiseks kasutada ka enda meisterdatud rütmi-, meloodia- ja/või fantaasiapilli.

Rakendada Orff-pedagoogikat:

- kaasmängude, *ostinato*'de, meloodilis-rütmiliste improvisatsioonide omandamisel keha-, rütmi- ja plaatpillidel;
- rütmimängude (rütmirondo, rütmikett, rütmilis-meloodilised küsimuse-vastuse motiivid) läbiviimisel.

MUUSIKALINE LIIKUMINE- Liikumistegevuste korraldused tuleb jagada selgelt ja täpselt. Lihtsamate korralduste kuulamine, jälgimine, matkimine ja täitmine liikumismängudes ning laulu- ja ringmängudes on järjepidev, arendades seeläbi taasesituse kiirust, rütmilist täpsust ja reaktsiooni.

Luu liikumistegevusteks tingimused, milles areneks õpilaste ruumitunnetus ning enda keha ja liikumise tajumine, suunates neid seeläbi liikudes end vabalt väljendama. Liikumistegevuste läbiviimisel rakendada Orffi ja Jaques-Dalcroze'i pedagoogika põhimõtteid.

Imiteerida erinevaid rütme plaksutades, jalgadega (marssides, trampides vm) või muul moel kehapillil mängides, alustades lihtsamatest rütmidest ja rütmijärgnevustest.

Tunnetada erinevate muusikaliste näidete abil muusika temposid ja dünaamikat ning väljendada helikõrguste muutusi liikumise kaudu. Helinäideteks valida karakterselt ning žanriliselt erinevaid palu, laiendades seeläbi õpilaste silmaringi ning kujundades nende muusikalist maitset.

Osaoskus: **MUUSIKALINE OMALOOMING**

Õpilane:

- 1) mõtleb välja liigutusi, mis lähtuvad muusika rütmist ja viisist,
- 2) loob improvisatsioonilist muusikat erinevate pillide abil sobitades kokku erinevaid helisid ja rakendab omaloomingus erinevaid iseloomu nagu rõõmus, kurb, kiire, aeglane, vaikne, valju
- 3) väljendab laulu meeleolu ja/või karakteri oma kunstitöös.

Osaoskus: **MUUSIKA KUULAMINE**

Õpilane:

1. kuulab tähelepanelikult erinevaid lastelaule ja instrumentaalseid karakterpalasid; muusikažanritest on

Rakendada aktiivõppemeetodeid: paaris- ja rühmatöö ettevalmistamine ja esitamine, laulu- ja ringmängudes osalemine üksi ja kaaslastega.

MUUSIKALINE OMALOOMING- Loomupärase loovuse avanemiseks ja arenemiseks on oluline luua keskkond, kus õpilane tunneb end turvaliselt.

Ülesannet diferentseerida vastavalt õpilaste võimetele ja oskustele, õpilastele antud ülesanne olgu selgete juhistega.

Omaloomingut saab luua mitmekesiste vahenditega: kehapillil, rütmipillidel, plaatpillidel, akustilistel pillidel, digirakendustel jm kasutades õpitud teadmisi lähtudes näiteks Orff-pedagoogikast.

Muusika väljendusvahendite ja meeleolu edastamiseks ning omaloomingulise liikumiskompositsiooni ettevalmistamiseks ja esitamiseks kasutada loovliikumist lähtudes näiteks Jaques-Dalcroze'i pedagoogikast.

Õpilase looming on väärtuslik ja sellesse tuleb suhtuda lugupidavalt.

MUUSIKA KUULAMINE-

Muusika kuulamisel on vaja arvestada, et samas klassis õppijatel on/võib olla erinev muusika kuulamise kogemus ja erinevad väärtushinnangud.

Kuulamiseks valida kvaliteetne väärtuslik esitus, sest kuulamisoskuse arendamine on tihedalt seotud muusikalise maitse arenemisega.

Muusikaõpetaja kujundab kuulamisprotsessi. Kogu õppeprotsessi aluseks on aktiivse üldise kuulamisoskuse arendamine. Muusika kuulamisprotsessi ülesehitus:

lühike sissejuhatav osa – meeleolu loomine (luuletus, pildid, fakte heliloojast ja teose loomisest; sissejuhatav vestlus, mis annab toetuspunktid muusika kuulamiseks (näiteks

<p>tutvunud järgmistega: marss, polka, valss, isamaalised laulud sh Eesti hümn.</p> <p>Tunneb ja eristab kuulatud muusikapala iseloomu (kurb, rõõmus; aeglane, kiire);</p>	<p>iseloomulik rütmifiguur, teema tutvustamine, soleeriv pill jne), kuulamisülesande sõnastamine;</p> <p>muusika kuulamine – aluseks kuulamisülesanne;</p> <p>kuulamisjärgne arutelu/vestlus – emotsioonid, muljed, analüüs; enne teist kuulamist, täiendavad/suunavad küsimused;</p> <p>kordav kuulamine – kordamine, mälus kinnistamine (võib toimuda ka järgmises tunnis).</p> <p>Muusika kuulamiseks valida sobiva pikkusega pala(d) või katkend(id), et õppijatel oleks püsivust muusikanäide lõpuni kuulata ning aega kuuldu üle arutleda/vestelda ja põhjendada oma arvamust.</p> <p>Muusika kuulamist saab siduda liikumisega, dirigeerimisega, joonistamisega, jutu/luuletuse kirjutamisega, muusika lavastamisega, emotsioonide/meeleolude väljendamisega, kaasmängude lisamisega jne. Muusikaliselt võimekamatele õpilastele anda võimalus esineda klassikaaslastele pillil, mida nad õpivad.</p>
<p>Õppesisu sh praktilised tööd, õpiprojektid, õppetegevus väljaspool klassiruumi, kogukonnapraktika vm õppetegevused</p> <p>Osaoskus: LAULMINE</p> <p>Repertuaar. Tutvustatakse Eesti hümn, õpetatakse seda kaasa laulma. Tunneb hümn, laulab esimest salmi kaasa; Laulusõnade mõistmiseks tehakse koostööd eesti keele õpetajaga. teab peast 3–4 lastelaulu; Süvendada armastust oma kodu, kodumaa ja rahva vastu.</p> <p>Laulmine ja laulutehnika. Laulude valikul arvestatakse laste kõne mõistmise taset ning võimalikke hääldeprobleeme. Laulmisel rõhutatakse täpset ja selget diktsiooni, välditakse ülikiiret artikuleerimist vajavaid laule. laulab tuttavat laulu võimalikult selge diktsiooni ja õige kehahoiuga vaikselt/valjusti; Hingamis-, häälde- ning diktsiooniharjutused.</p> <p>Interpretatsioon. Laulmine eri hääletugevusega (ilmekas laulmine). Selgitada veelkord mõisteid vaikselt/valjult. Rõhuasetus suunata diktsioonile, et sõnad jõuaks kuulajani.</p> <p>Relatiivse süsteemi rakendamine. Meloodia: relatiivsete astmete SO, MI, RA kinnistamine, JO tundmaõppimine</p> <p>Muusikaline kirjaoskus. Taktimõõt, marss, polka, valss, 2-3-4 osaline taktimõõt, <i>piano</i> (vaikselt) <i>forte</i>(valjult)</p> <p>Sotsiaalsed oskused: Sotsiaalset suhtlemist ja kaaslastega arvestamise oskust kujundatakse laulumängude abil.</p> <p>Osaoskus: PILLIMÄNG</p>	

Kehapill. Tutvutakse kehapilli ning selle erinevate helide ja mänguvõimalustega.

Rütmipillid. kaasmängud rütmipillidel. Lihtsamate õpitud rütmide kaasamängimine pillidel.

Motoorika. Muusikaõpetuse kaudu koordineeritakse liigutusi, arendatakse rütmitunnet, silma ja käe koostööd

Pillide tundmine. Löökpillid, mängitakse ja tehakse looduslikest materjalist ka ise löökpille.

Osaoskus: MUUSIKALINE LIIKUMINE

Muusika väljendusvahendite tunnetamine liikumise kaudu.

Süvendada oskust leida rõhuline osa muusikapalas. Pöörata tähelepanu 2-osalises taktimõõdus rõhulise osa leidmisele ja viibata õpetaja kaasabil 2-osalises taktimõõdus. Seostada 2-osaline taktimõõt marssimisega ning polka tantsimisega.

Tutvutakse liikumise kaudu rütmidega nagu TA, TI-TI, TA-A, PAUS. Tunnetatakse muusika erinevaid temposid ja väljendatakse dünaamika (piano ja forte) ja helikõrguste muutusi liikumise kaudu.

Laulumängud. mängu sisu tähistavate liigutuste sooritamine, jälgendamine. Loovuse arendamine. Sotsiaalset suhtlemist ja kaaslastega arvestamise oskust kujundatakse laulumängude abil.

Osaoskus: MUUSIKALINE OMALOOMING

Liikumine. Väljendatakse muusikapala karaktereid improviseeritud liikumise kaudu. Laulu meeleolule luuakse sobivad liigutused.

Pillimäng. Püüab väljendada oma tundeid ja emotsioone erinevate pillihelide abil. Õpetaja abiga loob muusikat, mis oleks kiire, aeglane, lõbus, kurb, vaikne, valju.

Muusikaline eneseväljendus kunsti abil. Muusika visualiseerimine: meeleolu edasiandmine värvidega, pildi ja muusika sobitamine

Osaoskus: MUUSIKA KUULAMINE

Muusikažanrid: Kuulata erinevaid žanre nagu marssi, polkat, valssi. Nende abil ka tähtsamate heliloojate tutvustamine (Mozart, Beethoven). Isamaaliste laulude kuulamine, sealhulgas hümn. Käitumine hümn ajal.

Muusikaline väljendus. Õpetaja suunamisel kuulatakse eri rütmis ja tempos muusikapalu, tutvutakse kiire ja aeglase; rõõmsa ja kurva muusikaga.

1.4 LÕK Muusika 4. klass

THMK ainekava põhikoolile	Ainevaldkond: KUNSTIAINED	Õppeaine: MUUSIKA
Kooliaste: II	Klass: 4. KLASS (LÕK)	Tundide arv: 1 KORD NÄDALAS
Õppeaine kirjeldus (sh ainespetsiifikast lähtuvad erisused)		
<p>II kooliastme muusikaõppes on kesksel kohal musitseerimine – laulmine, pillimäng ja muusikaline liikumine. tähelepanu pööratakse laulmisele ning liikumisele muusika rütmis (liigutused kehaga, käega, liikumine ruumis). Rütmi pillide tegemiseks kasutatakse käepäraseid looduslikke materjale, nende valmistamisel kaasatakse vanemate klasside õpilasi. Laulude valikul arvestatakse laste kõne mõistmise taset ning võimalikke hääldeprobleeme. Laulmisel rõhutatakse täpset ja selget diktsiooni, välditakse ülikiiret artikuleerimist vajavaid laule. Tutvustatakse Eesti hümmi, õpetatakse seda kaasa laulma. Laulusõnade mõistmiseks tehakse koostööd eesti keele õpetajaga. Sotsiaalset suhtlemist ja kaaslastega arvestamise oskust kujundatakse laulumängude abil. Muusikatunnis õpitud laulu- ja tantsumänge soovitatakse mängida ka hommikuringis, teistes ainetundides ning klassi- ja koolipidudel.</p>		
Kooliastme teadmised, oskused ja hoiakud		
<p>Õpilane:</p> <ol style="list-style-type: none"> 2) laulab tuttavat laulu võimalikult selge diktsiooni ja õige kehahoiuga 3) tunneb tuttavas laulus rütmivältust TA-A, TA-A-A, TAI-RI- reageerib sellele keha liikumisega; 4) tähistab käega viibates kaheosalist ja kolmeosalist taktimõõtu; 5) tunneb kuulatud muusikapala iseloomu (kurb, rõõmus; aeglane, kiire); 6) tunneb hümmi, laulab kaasa; 7) teab mõnda rahvakalendri tähtpäevadega seotud rahvalaulu, osaleb nende laulmisel (mardi- ja kadrilaulud); laulab regilaulu, teab regilaulu esitamise traditsioone; 8) eristab kõrget ja madalat mees- ja naishäält, nimetab koori häälerühmi; 9) teab mõnd eesti heliloojat, nimetab mõnd lastelaulu; 10) saab aru väljenditest valjult, vaikselt, valjenedes, vaibudes ja muudab oma hääle tugevust vastavalt; 11) mõistab terminite valss, orkester, orkestrijuht tähendust; 12) tunneb ja eristab duur- ja moll-helilaadi 13) teab mõningaid olulisemaid fakte eestlaste laulu- ja tantsupeost; 14) eristab kõrget ja madalat mees- ja naishäält, nimetab koori häälerühmi; 15) tunneb eesti olulisemaid rahvapille (nii välimuse kui ka kõla järgi), teab nende nimetusi; 		

Õpitulemused	Metoodilised soovitused
<p>Osaoskus: <u>LAULMINE</u></p> <p>1) laulab ja teab peast mitut lastelaulu ja laulumängu. Teab peast Eesti hümn 1.salmi ,ülejäanud salme laulab laululehelt.</p> <p>2) teab ja laulab kõiki relatiivseid noodiastmeid</p> <p>3) harjutab noodist laulmist ja lugemisoskust.</p> <p>4) laulab selge ja kõlava hääle ja loomuliku kehahoiakuga.</p>	<p>LAULMINE- Kaasata kõik õpilased ühislaulmisse. Laule saab õpetada: kuulmise järgi; Laulmisel ja hääle arendamisel pöörata tähelepanu loomulikule kehahoiule ja hingamisele . Diferentseeritud töö: arvestada ja arendada õpilaste vokaalseid võimeid arvestades õpilase eripärasid. Laulude valikul arvestatakse laste kõne mõistmise taset ning võimalikke hääldeprobleeme. Laulmisel rõhutatakse täpselt ja selget diktsiooni, välditakse ülikiiret artikuleerimist vajavaid laule. Tutvustatakse Eesti hümn, õpetatakse seda kaasa laulma. Laulusõnade mõistmiseks tehakse koostööd eesti keele õpetajaga. Sotsiaalset suhtlemist ja kaaslastega arvestamise oskust kujundatakse laulumängude abil. Muusikatunnis õpitud laulu- ja tantsumänge soovitatakse mängida ka hommikuringis, teistes ainetundides ning klassi- ja koolipidudel.</p>
<p>Osaoskus: <u>PILLIMÄNG</u></p> <p>Õpilane:</p> <p>1) mängib pillidel erinevaid rütmiimprovisatsioone ja kaasmänge lauludele.</p> <p>2) kasutab rütmimängudes varem õpitud rütmidele lisaks TIRI-TIRI, TA-A-A</p> <p>3) tunneb ära puhkpillide mängu, suudab seda eristada keel- ja löökpillide mängust</p>	<p>PILLIMÄNG- Kaasmängude loomiseks tutvuda eelnevalt kehapilli erinevate helide tekitamise võimalustega. Pillimängus kasutatakse koolis olevaid pille, tutvudes eelnevalt õigete mänguvõtetega ning rakendades neid musitseerimisel. Ühismusitseerimiseks kasutada ka enda meisterdatud rütmi-, meloodia- ja/või fantaasiapilli. Rakendada Orff-pedagoogikat: - kaasmängude, <i>ostinato</i>'de, meloodilis-rütmiliste improvisatsioonide omandamisel keha-, rütmi- ja plaatpillidel; - rütmimängude (rütmirondo, rütmikett, rütmilis-meloodilised küsimuse-vastuse motiivid) läbiviimisel.</p>
<p>Osaoskus: <u>MUUSIKALINE LIIKUMINE</u></p>	<p>MUUSIKALINE LIIKUMINE- Liikumistegevuste korraldused tuleb jagada selgelt ja täpselt. Lihtsamate korralduste kuulamine, jälgimine, matkimine ja täitmine liikumismängudes ning</p>

Õpilane:

- 1) oskab eristada valssi, polkast ja on tutvunud erinevate liikumise kaudu mõlema žanriga,
- 2) mängib laulumänge (sh paaride vahetusega).

Osaoskus: **MUUSIKALINE OMALOOMING**

Õpilane:

- 1) mõtleb välja liigutusi, mis lähtuvad muusika rütmist ja viisist,
- 2) loob improvisatsioonilist muusikat erinevate pillide abil sobitades kokku erinevaid helisid ja rakendab omaloomingus erinevaid iseloomu nagu rõõmus, kurb, kiire, aeglane, vaikne, valju
- 3) väljendab laulu meeleolu ja/või karakteri oma kunstitöös.

lauu- ja ringmängudes on järjepidev, arendades seeläbi taasesituse kiirust, rütmilist täpsust ja reaktsiooni.

Luu liikumistegevusteks tingimused, milles areneks õpilaste ruumitunnetus ning enda keha ja liikumise tajumine, suunates neid seeläbi liikudes end vabalt väljendama.

Liikumistegevuste läbiviimisel rakendada Orffi ja Jaques-Dalcroze'i pedagoogika põhimõtteid.

Imiteerida erinevaid rütme plaksutades, jalgadega (marssides, trampides vm) või muul moel kehapillil mängides, alustades lihtsamatest rütmidest ja rütmijärgnevustest.

Tunnetada erinevate muusikaliste näidete abil muusika temposid ja dünaamikat ning väljendada helikõrguste muutusi liikumise kaudu. Helinäideteks valida karakterselt ning žanriliselt erinevaid palu, laiendades seeläbi õpilaste silmaringi ning kujundades nende muusikalist maitset.

Rakendada aktiivõppemeetodeid: paaris- ja rühmatöö ettevalmistamine ja esitamine, laulu- ja ringmängudes osalemine üksi ja kaaslastega.

MUUSIKALINE OMALOOMING- Loomupärase loovuse avanemiseks ja arenemiseks on oluline luua keskkond, kus õpilane tunneb end turvaliselt.

Ülesannet diferentseerida vastavalt õpilaste võimetele ja oskustele, õpilastele antud ülesanne olgu selgete juhistega.

Omaloomingut saab luua mitmekesiste vahenditega: kehapillil, rütmipillidel, plaatpillidel, akustilistel pillidel, digirakendustel jm kasutades õpitud teadmisi lähtudes näiteks Orff-pedagoogikast.

Muusika väljendusvahendite ja meeleolu edastamiseks ning omaloomingulise liikumiskompositsiooni ettevalmistamiseks ja esitamiseks kasutada loovliikumist lähtudes näiteks Jaques-Dalcroze'i pedagoogikast.

Õpilase looming on väärtuslik ja sellesse tuleb suhtuda lugupidavalt.

MUUSIKA KUULAMINE- Õppetegevuses tuginetakse kujunenud oskustele, esmaseks ei ole muusika täpne produtseerimine, vaid muusika tegemisest või kuulamisest positiivsete emotsioonide saamine. Arendatakse rütm- ja meloodiataju, muusikalist maitset, silmaringi.

Muusikaõpetaja kujundab kuulamisprotsessi. Kogu õppeprotsessi aluseks on aktiivse üldise kuulamisoskuse arendamine. Muusika kuulamisprotsessi ülesehitus:

<p>Osaoskus: <u>MUUSIKA KUULAMINE</u></p> <p>Õpilane:</p> <p>1. eristab puhkpillide mängu keel- ja löökpillide mängust;</p> <p>kuulab erinevates žanrites lastelaule ja instrumentaalpalu sealhulgas tutvub W. A. Mozarti “Väikese öömuusikaga”.</p>	<p>lühike sissejuhatav osa – meeleolu loomine (luuletus, pildid, fakte heliloojast ja teose loomisest; sissejuhatav vestlus, mis annab toetuspunktid muusika kuulamiseks (näiteks iseloomulik rütmifiguur, teema tutvustamine, soleeriv pill jne), kuulamisülesande sõnastamine;</p> <p>muusika kuulamine – aluseks kuulamisülesanne;</p> <p>kuulamisjärgne arutelu/vestlus – emotsioonid, muljed, analüüs; enne teist kuulamist, täiendavad/suunavad küsimused;</p> <p>kordav kuulamine – kordamine, mälus kinnistamine (võib toimuda ka järgmises tunnis).</p> <p>Muusika kuulamiseks valida sobiva pikkusega pala(d) või katkend(id), et õppijatel oleks püsivust muusikanäide lõpuni kuulata ning aega kuuldu üle arutleda/vestelda ja põhjendada oma arvamust.</p> <p>Muusika kuulamist saab siduda liikumisega, dirigeerimisega, joonistamisega, jutu/luuletuse kirjutamisega, muusika lavastamisega, emotsioonide/meeleolude väljendamisega, kaasmängude lisamisega jne. Muusikaliselt võimekamatele õpilastele anda võimalus esineda klassikaaslastele pillil, mida nad õpivad.</p> <p>Õpetaja suunamisel kuulatakse ühiselt erineva raskuse ja keerukusega muusikat. Õppeprotsessi mitmekesistatakse interaktiivsete õppematerjalidega ning kasutatakse infotehnoloogilisikommunikatiivseid võimalusi.</p>
<p>Õppesisu sh praktilised tööd, õpiprojektid, õppetegevus väljaspool klassiruumi, kogukonnapraktika vm õppetegevused</p> <p>Osaoskus: LAULMINE</p> <p>Repertuaar. laulab ja teab vähemalt 5–6 laulu vaba ning kõlava tooniga, selge diktsiooniga, muudab laulmise ajal hääle tugevust; laulab Eesti hümnid (laulehelte) Süvendada lastes kodumaa-armastust ja teadmiseid meie rahvussümboolikast; hümnid kinnistamine.</p> <p>Laulmine ja laulutehnika. Hingamisharjutused õpitud rütmidel. Häälemängud ühel ja/või kahel helikõrgusel.</p> <p>Interpretatsioon. Laulmine kõlava ja ilmeka häälega, hääle tugevuse ja tämbri muutmine laulmisel.</p> <p>Noodist laulmine. Lisaks peast laulmisele võiks harjutada laulmist noodist, et aidata kaasa lugemisõppemotivatsiooni arendamisele ja laps harjuks nägema noodikirja, nootide liikumist noodijoonestikul. Meloodia: kõik relatiivsed noodiastmed JO, LE, MI, NA, SO, RA, DI, JO. Laulmine käemärkide järgi ja meloodia liikumise suuna kujutamine (kätega, joonega tahvlil jne);</p>	

Muusikaline kirjaoskus. Mõisted orkester, orkestrijuh, dirigent. Muusikažanrid: marss, polka, valss. Astmed(JO, LE, MI, NA, SO, RA, DI, JO).
Sotsiaalsed oskused: Sotsiaalset suhtlemist ja kaaslastega arvestamise oskust kujundatakse laulumängude abil.

Osaoskus: PILLIMÄNG

Kehapill. Rakendatakse erinevates laulumängudes kehapilli, mõeldakse ise liigutusi välja.

Rütmipillid. kaasmängud rütmipillidel ja plaatpillidel, lisaks varem õpitud rütmidele kasutab ka uusi rütme nagu tiri-tiri ja ta-a-a
Pillide tundmine: Heli tekitamine puhkpillil (sarved, torupill). Võimalusel heli tekitamine puhkpillil nt. plokkflöödil, suupillil või vilel. Löökpillide mängimisel võiks lisanduda mängimine kindla helikõrgusega löökpillidel (nt ksülofon, kellamäng, plaatpillid).

Osaoskus: MUUSIKALINE LIIKUMINE

Žanrid ja tantsud. 3-osaline taktimõõt, rütmile vastav viipamine. Seostada 3-osaline taktimõõt valsiga. Võimalusel näidata, õpetada valsi sammu. Võrrelda 2-osalist taktimõõtu 3-osalisega.

Laulumängud. mängu sisu tähistavate liigutuste sooritamine, jälgendamine. Loovuse arendamine. Sotsiaalset suhtlemist ja kaaslastega arvestamise oskust kujundatakse laulumängude abil.

Osaoskus: MUUSIKALINE OMALOOMING

Liikumine. Väljendatakse muusikapala karaktereid improviseeritud liikumise kaudu. Laulu meeleolule luuakse sobivad liigutused.

Pillimäng. Püüab väljendada oma tundeid ja emotsioone erinevate pillihelide abil. Õpetaja abiga loob muusikat, mis oleks kiire, aeglane, lõbus, kurb, vaikne, valju.

Muusikaline eneseväljendus kunsti abil. Muusika visualiseerimine: meeleolu edasiandmine värvidega, pildi ja muusika sobitamine

Osaoskus: MUUSIKA KUULAMINE

Muusikažanrid: Kuulata erinevaid žanre nagu marssi, polkat, valssi. Nende abil ka tähtsamate heliloojate tutvustamine (Mozart, Beethoven). Terminite valss, orkester, orkestrijuh selgitamine, näitlikustamine muusika kuulamise abil.

Muusikaline väljendus. Õpetaja suunamisel kuulatakse eri rütmis ja tempos muusikapalu, tutvutakse kiire ja aeglase; rõõmsa ja kurva muusikaga

1.5 LÕK Muusika 5. klass

THMK ainekava põhikoolile	Ainevaldkond: KUNSTIAINED	Õppeaine: MUUSIKA
Kooliaste: II	Klass: 5. KLASS (LÕK)	Tundide arv: 1 KORD NÄDALAS
Õppeaine kirjeldus (sh ainespetsiifikast lähtuvad erisused)		
<p>II kooliastme muusikaõppes on kesksel kohal musitseerimine – laulmine, pillimäng ja muusikaline liikumine. tähelepanu pööratakse laulmisele ning liikumisele muusika rütmis (liigutused kehaga, käega, liikumine ruumis). Rütmipillide tegemiseks kasutatakse käepäraseid looduslikke materjale, nende valmistamisel kaasatakse vanemate klasside õpilasi. Laulude valikul arvestatakse laste kõne mõistmise taset ning võimalikke hääldeprobleeme. Laulmisel rõhutatakse täpset ja selget diktsiooni, välditakse ülikiiret artikuleerimist vajavaid laule. Tutvustatakse Eesti hümmi, õpetatakse seda kaasa laulma. Laulusõnade mõistmiseks tehakse koostööd eesti keele õpetajaga. Sotsiaalset suhtlemist ja kaaslastega arvestamise oskust kujundatakse laulumängude abil. Muusikatunnis õpitud laulu- ja tantsumänge soovitatakse mängida ka hommikuringis, teistes ainetundides ning klassi- ja koolipidudel.</p>		
Kooliastme teadmised, oskused ja hoiakud		
<p>Õpilane:</p> <ol style="list-style-type: none">2) laulab tuttavat laulu võimalikult selge diktsiooni ja õige kehahoiuga3) tunneb tuttavas laulus rütmivältust TA-A, TA-A-A, TAI-RI- reageerib sellele keha liikumisega;4) tähistab käega viibates kaheosalist ja kolmeosalist taktimõõtu;5) tunneb kuulatud muusikapala iseloomu (kurb, rõõmus; aeglane, kiire);6) tunneb hümmi, laulab kaasa;7) teab mõnda rahvakalendri tähtpäevadega seotud rahvalaulu, osaleb nende laulmisel (mardi- ja kadrilaulud); laulab regilaulu, teab regilaulu esitamise traditsioone;8) eristab kõrget ja madalat mees- ja naishäält, nimetab koori häälerühmi;9) teab mõnd eesti heliloojat, nimetab mõnd lastelaulu;10) saab aru väljenditest valjult, vaikselt, valjenedes, vaibudes ja muudab oma hääle tugevust vastavalt;11) mõistab terminite valss, orkester, orkestrijuhut tähendust;12) tunneb ja eristab duur- ja moll-helilaadi13) teab mõningaid olulisemaid fakte eestlaste laulu- ja tantsupeost;14) eristab kõrget ja madalat mees- ja naishäält, nimetab koori häälerühmi;15) tunneb eesti olulisemaid rahvapille (nii välimuse kui ka kõla järgi), teab nende nimetusi;		

<p>Õpitulemused</p> <p>Osaoskus: <u>LAULMINE</u></p> <p>Õpilane:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) laulab ja teab peast mitut lastelaulu ja laulumängu. laulab kaasa Eesti hümni 2) harjutab noodist laulmist ja lugemisoskust. 3) laulab selge ja kõlava hääle ja loomuliku kehahoiakuga. 	<p>Metoodilised soovitused</p> <p>LAULMINE- Kaasata kõik õpilased ühislaulmisse. Laule saab õpetada: kuulmise järgi; Laulmisel ja hääle arendamisel pöörata tähelepanu loomulikule kehahoiule ja hingamisele . Diferentseeritud töö: arvestada ja arendada õpilaste vokaalseid võimeid arvestades õpilase eripärasid. Laulude valikul arvestatakse laste kõne mõistmise taset ning võimalikke hääldeprobleeme. Laulmisel rõhutatakse täpset ja selget diktsiooni, välditakse ülikiiret artikuleerimist vajavaid laule. Tutvustatakse Eesti hümni, õpetatakse seda kaasa laulma. Laulusõnade mõistmiseks tehakse koostööd eesti keele õpetajaga. Sotsiaalset suhtlemist ja kaaslastega arvestamise oskust kujundatakse laulumängude abil. Muusikatunnis õpitud laulu- ja tantsumänge soovitatakse mängida ka hommikuringis, teistes ainetundides ning klassi- ja koolipidudel.</p>
<p>Osaoskus: <u>PILLIMÄNG</u></p> <p>Õpilane:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) tunneb tuttavas laulus ära rütmi TAI-RI, suudab seda imiteerida mingil rütmipillil 2) kasutab rütmimängudes varem õpitud rütmidele lisaks TAI-RI 3) tunneb ära keelpillide mängu, suudab seda eristada puhk- ja löökpillide mängust 	<p>PILLIMÄNG-</p> <p>Kaasmängude loomiseks tutvuda eelnevalt kehapilli erinevate helide tekitamise võimalustega. Pillimängus kasutatakse koolis olevaid pille, tutvudes eelnevalt õigete mänguvõtete ning rakendades neid muusitseerimisel. Ühismuusitseerimiseks kasutada ka enda meisterdatud rütmi-, meloodia- ja/või fantaasiapilli. Rakendada Orff-pedagoogikat: - kaasmängude, <i>ostinato</i>'de, meloodilis-rütmiliste improvisatsioonide omandamisel keha-, rütmi- ja plaatpillidel; - rütmimängude (rütmirondo, rütmikett, rütmilis-meloodilised küsimuse-vastuse motiivid) läbiviimisel.</p>
<p>Osaoskus: <u>MUUSIKALINE LIIKUMINE</u></p> <p>Õpilane:</p>	<p>MUUSIKALINE LIIKUMINE- Liikumistegevuste korraldused tuleb jagada selgelt ja täpselt. Lihtsamate korralduste kuulamine, jälgimine, matkimine ja täitmine</p>

- 1) mõtleb välja liigutusi, mis lähtuvad muusika rütmist ja viisist,
- 2) loob improvisatsioonilist muusikat erinevate pillide abil sobitades kokku erinevaid helisid ja rakendab omaloomingus erinevaid iseloomu nagu rõõmus, kurb, kiire, aeglane, vaikne, valju, vaibudes, valjenedes
- 3) väljendab laulu meeleolu ja/või karakteri oma kunstitöodes.

Osaoskus: **MUUSIKALINE OMALOOMING**

Õpilane:

- 1) mõtleb välja liigutusi, mis lähtuvad muusika rütmist ja viisist,
- 2) loob improvisatsioonilist muusikat erinevate pillide abil sobitades kokku erinevaid helisid ja rakendab omaloomingus erinevaid iseloomu nagu rõõmus, kurb, kiire, aeglane, vaikne, valju, vaibudes, valjenedes
- 3) väljendab laulu meeleolu ja/või karakteri oma kunstitöodes.

liikumismängudes ning laulu- ja ringmängudes on järjepidev, arendades seeläbi taasesituse kiirust, rütmilist täpsust ja reaktsiooni.
 Luua liikumistegevusteks tingimused, milles areneks õpilaste ruumitunnetus ning enda keha ja liikumise tajumine, suunates neid seeläbi liikudes end vabalt väljendama.
 Liikumistegevuste läbiviimisel rakendada Orffi ja Jaques-Dalcroze'i pedagoogika põhimõtteid.
 Imiteerida erinevaid rütme plaksutades, jalgadega (marssides, trampides vm) või muul moel kehapillil mängides, alustades lihtsamatest rütmidest ja rütmijärgnevustest.
 Tunnetada erinevate muusikaliste näidete abil muusika temposid ja dünaamikat ning väljendada helikõrguste muutusi liikumise kaudu. Helinäideteks valida karaktersest ning žanriliselt erinevaid palu, laiendades seeläbi õpilaste silmaringi ning kujundades nende muusikalist maitset.
 Rakendada aktiivõppemeetodeid: paaris- ja rühmatöö ettevalmistamine ja esitamine, laulu- ja ringmängudes osalemine üksi ja kaastellega.

MUUSIKALINE OMALOOMING- Loomupärase loovuse avanemiseks ja arenemiseks on oluline luua keskkond, kus õpilane tunneb end turvaliselt.
 Ülesannet diferentseerida vastavalt õpilaste võimetele ja oskustele, õpilastele antud ülesanne olgu selgete juhistega.
 Omaloomingut saab luua mitmekesiste vahenditega: kehapillil, rütmipillidel, plaatpillidel, akustilistel pillidel, digirakendustel jm kasutades õpitud teadmisi lähtudes näiteks Orff-pedagoogikast.
 Muusika väljendusvahendite ja meeleolu edastamiseks ning omaloomingulise liikumiskompositsiooni ettevalmistamiseks ja esitamiseks kasutada loovliikumist lähtudes näiteks Jaques-Dalcroze'i pedagoogikast.

Õpilase looming on väärtuslik ja sellesse tuleb suhtuda lugupidavalt.

MUUSIKA KUULAMINE- Õppetegevuses tuginetakse kujunenud oskustele, esmaseks ei ole muusika täpne produtseerimine, vaid muusika tegemisest või kuulamisest positiivsete emotsioonide saamine. Arendatakse rütmi- ja meloodiataju, muusikalist maitset, silmaringi.

Muusikaõpetaja kujundab kuulamisprotsessi. Kogu õppeprotsessi aluseks on aktiivse üldise kuulamisoskuse arendamine. Muusika kuulamisprotsessi ülesehitus:

<p>Osaoskus: <u>MUUSIKA KUULAMINE</u></p> <p>Õpilane:</p> <ol style="list-style-type: none"> eristab keelpillide mängu puhk- ja löökpillide mängust; kuulab erinevates žanrites laule ja instrumentaalpalu sealhulgas tutvub Tutvumine mõningate Eesti tuntumate heliloojate ja nende lastelauludega. (nt. Olav Ehala ja „Nukitsamehe“ laulud) <p>iseloostab kuulatud muusikat: vaikne, vali, rõõmus, kurb;</p>	<p>lühike sissejuhatav osa – meeleolu loomine (luuletus, pildid, fakte heliloojast ja teose loomisest; sissejuhatav vestlus, mis annab toetuspunktid muusika kuulamiseks (näiteks iseloomulik rütmifiguur, teema tutvustamine, soleeriv pill jne), kuulamisülesande sõnastamine;</p> <p>muusika kuulamine – aluseks kuulamisülesanne;</p> <p>kuulamisjärgne arutelu/vestlus – emotsioonid, muljed, analüüs; enne teist kuulamist, täiendavad/suunavad küsimused;</p> <p>kordav kuulamine – kordamine, mälu kinnistamine (võib toimuda ka järgmises tunnis).</p> <p>Muusika kuulamiseks valida sobiva pikkusega pala(d) või katkend(id), et õppijatel oleks püsivust muusikanäide lõpuni kuulata ning aega kuuldu üle arutleda/vestelda ja põhjendada oma arvamust.</p> <p>Muusika kuulamist saab siduda liikumisega, dirigeerimisega, joonistamisega, jutu/luuletuse kirjutamisega, muusika lavastamisega, emotsioonide/meeleolude väljendamisega, kaasmängude lisamisega jne. Muusikaliselt võimekamatele õpilastele anda võimalus esineda klassikaaslastele pillil, mida nad õpivad.</p> <p>Õpetaja suunamisel kuulatakse ühiselt erineva raskuse ja keerukusega muusikat. Õppeprotsessi mitmekesistatakse interaktiivsete õppematerjalidega ning kasutatakse infotehnoloogilise kommunikatiivseid võimalusi.</p>
<p>Õppesisu sh praktilised tööd, õpiprojektid, õppetegevus väljaspool klassiruumi, kogukonnapraktika vm õppetegevused</p>	
<p>Osaoskus: LAULMINE</p> <p>Repertuaar. laulab ja teab vähemalt 5–6 laulu vaba ning kõlava tooniga, selge diktsiooniga, muudab laulmise ajal hääle tugevust; laulab Eesti hümnid. Süvendada lastes kodumaa-armastust ja teadmiseid meie rahvussümbolika; hümnid kinnistamine.</p> <p>Laulmine ja laulutehnika. laulab vaba ning kõlava tooniga, selge diktsiooniga. Häälemängud kuni kolmel helikõrgusel (soovitatavalt astmeliselt, võimekamate õpilaste puhul aga ka kolmkõla astmetel). Vaba laulmine kõlava ja ilmeka häälega, kehahoid laulmisel</p> <p>Interpretatsioon. saab aru väljenditest valjult, vaikselt, valjenedes, vaibudes ja oskab oma hääle tugevust vastavalt muuta;</p> <p>Osaoskus: PILLIMÄNG</p> <p>Rütmipillid. Rütmiimprovisatsioonid ja rütmisaated õpitud lauludele. Eelnevalt õpitud rütmide kinnistamine.</p>	

Pillide tundmine: Heli tekitamine keepillidel . Võimalusel heli tekitamine keelpillil(nt kitarr, ukulele, väikekannel).

Osaoskus: MUUSIKALINE LIIKUMINE

Liikumine. Väljendatakse muusikapala karaktereid improviseeritud liikumise kaudu. Laulu meeleolule luuakse sobivad liigutused.

Pillimäng. Püüab väljendada oma tundeid ja emotsioone erinevate pillihelide abil. Õpetaja abiga loob muusikat, mis oleks kiire, aeglane, lõbus, kurb, vaikne, valju, vaibuv, valjenev

Muusikaline eneseväljendus kunsti abil. Muusika visualiseerimine: meeleolu edasiandmine värvidega, pildi ja muusika sobitamine

Osaoskus: MUUSIKALINE OMALOOMING

Liikumine. Väljendatakse muusikapala karaktereid improviseeritud liikumise kaudu. Laulu meeleolule luuakse sobivad liigutused.

Pillimäng. Püüab väljendada oma tundeid ja emotsioone erinevate pillihelide abil. Õpetaja abiga loob muusikat, mis oleks kiire, aeglane, lõbus, kurb, vaikne, valju, vaibuv, valjenev

Muusikaline eneseväljendus kunsti abil. Muusika visualiseerimine: meeleolu edasiandmine värvidega, pildi ja muusika sobitamine

Osaoskus: MUUSIKA KUULAMINE

Pillimuusika. Lasta kuulata millised pillid mängivad, kas õpilane tunneb lisaks pillirühmale ära mingi konkreetse pilli jms.

Muusikažanrid: Eesti heliloojate muusikaga tutvumine sh nt Olav Ehala lastelauludega.

Muusikaline väljendus. Muusika kuulamisel võtta juurde terminid ansambel; valjemalt e valjenedes, vaikselt e vaibudes. Muusikat kuulates küsida kindlasti laste mõtteid ja põhjendusi; kasutada meeldib-ei meeldi printsiipi.

1.6 LÕK Muusika 6. klass

THMK ainekava põhikoolile	Ainevaldkond: KUNSTIAINED	Õppeaine: MUUSIKA
Kooliaste: II	Klass: 6. KLASS (LÕK)	Tundide arv: 1 KORD NÄDALAS

Õppeaine kirjeldus (sh ainespetsiifikast lähtuvad erisused)	
<p>II kooliastme muusikaõppes on kesksel kohal musitseerimine – laulmine, pillimäng ja muusikaline liikumine. tähelepanu pööratakse laulmisele ning liikumisele muusika rütmis (liigutused kehaga, käega, liikumine ruumis). Rütmipillide tegemiseks kasutatakse käepäraseid looduslikke materjale, nende valmistamisel kaasatakse vanemate klasside õpilasi. Laulude valikul arvestatakse laste kõne mõistmise taset ning võimalikke hääldeprobleeme. Laulmisel rõhutatakse täpset ja selget diktsiooni, välditakse ülikiiret artikuleerimist vajavaid laule. Tutvustatakse Eesti hümmi, õpetatakse seda kaasa laulma. Laulusõnade mõistmiseks tehakse koostööd eesti keele õpetajaga. Sotsiaalset suhtlemist ja kaaslastega arvestamise oskust kujundatakse laulumängude abil. Muusikatunnis õpitud laulu- ja tantsumänge soovitatakse mängida ka hommikuringis, teistes ainetundides ning klassi- ja koolipidudel.</p>	
Kooliastme teadmised, oskused ja hoiakud	
<p>Õpilane:</p> <ol style="list-style-type: none"> 2) laulab tuttavat laulu võimalikult selge diktsiooni ja õige kehahoiuga 3) tunneb tuttavas laulus rütmivältust TA-A, TA-A-A, TAI-RI- reageerib sellele keha liikumisega; 4) tähistab käega viibates kaheosalist ja kolmeosalist taktimõõtu; 5) tunneb kuulatud muusikapala iseloomu (kurb, rõõmus; aeglane, kiire); 6) tunneb hümmi, laulab kaasa; 7) teab mõnda rahvakalendri tähtpäevadega seotud rahvalaulu, osaleb nende laulmisel (mardi- ja kadrilaulud); laulab regilaulu, teab regilaulu esitamise traditsioone; 8) eristab kõrget ja madalat mees- ja naishäält, nimetab koori häälerühmi; 9) teab mõnd eesti heliloojat, nimetab mõnd lastelaulu; 10) saab aru väljenditest valjult, vaikselt, valjenedes, vaibudes ja muudab oma hääle tugevust vastavalt; 11) mõistab terminite valss, orkester, orkestrijuhut tähendust; 12) tunneb ja eristab duur- ja moll-helilaadi 13) teab mõningaid olulisemaid fakte eestlaste laulu- ja tantsupeost; 14) eristab kõrget ja madalat mees- ja naishäält, nimetab koori häälerühmi; 15) tunneb eesti olulisemaid rahvapille (nii välimuse kui ka kõla järgi), teab nende nimetusi; 	
Õpitulemused	Metoodilised soovitused
<p>Osaoskus: <u>LAULMINE</u></p> <p>Õpilane:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) laulab regilaulu, teab regilaulu esitamise traditsioone; 2) teab õpitud rütmistruktuure lauludes, muusikas 	<p>LAULMINE- Kaasata kõik õpilased ühislaulmisse. Laule saab õpetada: kuulmise järgi; Laulmisel ja hääle arendamisel pöörata tähelepanu loomulikule kehahoiule ja hingamisele . Diferentseeritud töö: arvestada ja arendada õpilaste vokaalseid võimeid arvestades õpilase eripärasid.</p>

<p>Osaoskus: <u>PILLIMÄNG</u></p> <p>Õpilane:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. tunneb tuttavas laulus ära rütmi ti-tiri, tiri-ti, ta-a-a-a, suudab seda imiteerida mingil rütmipillil 2. mängib lihtsamaid kaasmänge väikekandlel <p>Osaoskus: <u>MUUSIKALINE OMALOOMING</u></p> <p>Õpilane:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) loob improvisatsioonilist muusikat erinevate pillide abil sobitades kokku erinevaid helisid ja rakendab omaloomingus erinevaid iselooime nagu rõõmus (duur), kurb(moll), kiire, aeglane, vaikne, valju, vaibudes, valjenedes 2) väljendab laulu meeleolu ja/või karakteri oma kunstitöodes. 	<p>Laulude valikul arvestatakse laste kõne mõistmise taset ning võimalikke hääldeprobleeme. Laulmisel rõhutatakse täpset ja selget diktsiooni, välditakse ülikiiret artikuleerimist vajavaid laule. Tutvustatakse Eesti hümmi, õpetatakse seda kaasa laulma. Laulusõnade mõistmiseks tehakse koostööd eesti keele õpetajaga. Sotsiaalset suhtlemist ja kaaslastega arvestamise oskust kujundatakse laulumängude abil. Muusikatunnis õpitud laulu- ja tantsumänge soovitatakse mängida ka hommikuringis, teistes ainetundides ning klassi- ja koolipidudel.</p> <p>PILLIMÄNG- Kaasmängude loomiseks tutvuda eelnevalt kehapilli erinevate helide tekitamise võimalustega. Pillimängus kasutatakse koolis olevaid pille, tutvudes eelnevalt õigete mänguvõtetega ning rakendades neid musitseerimisel. Ühismusitseerimiseks kasutada ka enda meisterdatud rütmi-, meloodia- ja/või fantaasiapilli. Rakendada Orff-pedagoogikat: - kaasmängude, <i>ostinato</i>'de, meloodilis-rütmiliste improvisatsioonide omandamisel keha-, rütmi- ja plaatpillidel; - rütmimängude (rütmirondo, rütmikett, rütmilis-meloodilised küsimuse-vastuse motiivid) läbiviimisel.</p> <p>MUUSIKALINE OMALOOMING- Loomupärase loovuse avanemiseks ja arenemiseks on oluline luua keskkond, kus õpilane tunneb end turvaliselt. Ülesannet diferentseerida vastavalt õpilaste võimetele ja oskustele, õpilastele antud ülesanne olgu selgete juhistega. Omaloomingut saab luua mitmekesiste vahenditega: kehapillil, rütmipillidel, plaatpillidel, akustilistel pillidel, digirakendustel jm kasutades õpitud teadmisi lähtudes näiteks Orff-pedagoogikast. Muusika väljendusvahendite ja meeleolu edastamiseks ning omaloomingulise liikumiskompositsiooni ettevalmistamiseks ja esitamiseks kasutada loovliikumist lähtudes näiteks Jaques-Dalcroze'i pedagoogikast.</p>
---	--

<p>Osaoskus: <u>MUUSIKA KUULAMINE</u></p> <p>Õpilane:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. eristab duur- ja moll-helilaadi kuulmise järgi 2. teab mõningaid olulisemaid fakte eestlaste laulu- ja tantsupeost 3. eristab kõrget ja madalat mees- ja naishäält, oskab nimetada häälerühmi kooris; 4. tunneb eesti olulisemaid rahvapille (nii välimuse kui kõla järgi), teab nende nimetusi; <p>tunneb levinumaid rahvalaule, rahvalaulu liike</p>	<p>Õpilase looming on väärtuslik ja sellesse tuleb suhtuda lugupidavalt.</p> <p>MUUSIKA KUULAMINE- Õppetegevuses tuginetakse kujunenud oskustele, esmaseks ei ole muusika täpne produtseerimine, vaid muusika tegemisest või kuulamisest positiivsete emotsioonide saamine. Arendatakse rütmi- ja meloodiataju, muusikalist maitset, silmaringi.</p> <p>Muusikaõpetaja kujundab kuulamisprotsessi. Kogu õppeprotsessi aluseks on aktiivse üldise kuulamisoskuse arendamine. Muusika kuulamisprotsessi ülesehitus:</p> <p>lühike sissejuhatav osa – meeleolu loomine (luuletus, pildid, fakte heliloojast ja teose loomisest; sissejuhatav vestlus, mis annab toetuspunktid muusika kuulamiseks (näiteks iseloomulik rütmifiguur, teema tutvustamine, soleeriv pill jne), kuulamisülesande sõnastamine; muusika kuulamine – aluseks kuulamisülesanne;</p> <p>kuulamisjärgne arutelu/vestlus – emotsioonid, muljed, analüüs; enne teist kuulamist, täiendavad/suunavad küsimused;</p> <p>kordav kuulamine – kordamine, mälus kinnistamine (võib toimuda ka järgmises tunnis).</p> <p>Muusika kuulamiseks valida sobiva pikkusega pala(d) või katkend(id), et õppijatel oleks püsivust muusikanäide lõpuni kuulata ning aega kuuldu üle arutleda/vestelda ja põhjendada oma arvamust.</p> <p>Muusika kuulamist saab siduda liikumisega, dirigeerimisega, joonistamisega, jutu/luuletuse kirjutamisega, muusika lavastamisega, emotsioonide/meeleolude väljendamisega, kaasmängude lisamisega jne. Muusikaliselt võimekamatele õpilastele anda võimalus esineda klassikaaslastele pillil, mida nad õpivad.</p> <p>Õpetaja suunamisel kuulatakse ühiselt erineva raskuse ja keerukusega muusikat. Õppeprotsessi mitmekesistatakse interaktiivsete õppematerjalidega ning kasutatakse infotehnoloogilisikommunikatiivseid võimalusi.</p>
<p>Õppesisu sh praktilised tööd, õpiprojektid, õppetegevus väljaspool klassiruumi, kogukonnapraktika vm õppetegevused</p>	
<p>Osaoskus: LAULMINE</p>	

Repertuaar. Tutvumine vanema rahvalaulu-regilauluga põhjalikumalt (mis on algriiim, kes laulsid peaausjalikult vanemaid rahvalaule, rahvalaulu liigid jm.) Teab regilaulu esitamistava. Regilaulude laulmine: nii eeslaulja kui koori osa. Tutvumine naaberrahvaste muusikaga (läti, leedu, soome, vene).
Laulmine ja laulutehnika. Laulmine ja hääle arendamine. Hääle kõlavuse, ilmekuse ning hääle individuaalsete omaduste (tämb, diapason) arendamine.
Muusikaline kirjaoskus. 2/4 ja 4/4 taktimõõt. Nendes taktimõõtuades rütmülesannete lahendamine (meloodia jagamine taktideks). Rütmsilbid TIRI-TI, TI-TIRI, TA-A-A-A. Rütmiäe äratundmine.

Osaoskus: PILLIMÄNG

Rütmipillid. Rütmiimprovisatsioonid ja rütmisaated õpitud lauludele. Eelnevalt õpitud rütmide kinnistamine.

Rahvapillid. Mängib lihtsamaid kaasmänge väikekandlele

Osaoskus: MUUSIKALINE OMALOOMING

Liikumine. Väljendatakse muusikapala karaktereid improviseeritud liikumise kaudu. Laulu meeleolule luuakse sobivad liigutused.

Pillimäng. Püüab väljendada oma tundeid ja emotsioone erinevate pillihelide abil. Õpetaja abiga loob muusikat, mis oleks kiire, aeglane, lõbus, kurb, vaikne, valju, vaibuv, valjenev

Muusikaline eneseväljendus kunsti abil. Muusika visualiseerimine: meeleolu edasiandmine värvidega, pildi ja muusika sobitamine

Osaoskus: MUUSIKA KUULAMINE

Helilaadid. Duur- ja moll-helilaad: ühe ja sama muusikapala esitamine nii duur helilaadis kui moll helilaadis, võrdlus. Helilaadi kuuldeline eristamine lauludes.

Laulupeod. Lühiülevaade laulu- ja tantsupeo ajaloo. Kus, millal toimus esimene pidu, kes osalesid, mida esitati.

Hääleliigid, kooriliigid. Kooriliigid. Häälerühmad. Muusikanäited, analüüs

Eesti rahvapillid. Rahvapillidega tutvumine, muusikanäidete kuulamine, piltlikustamine

Rahvalaul. Tutvumine vanema rahvalaulu-regilauluga põhjalikumalt (mis on algriiim, kes laulsid peaausjalikult vanemaid rahvalaule, rahvalaulu liigid jm.) Teab regilaulu esitamistava. Regilaulude laulmine: nii eeslaulja kui koori osa. Tutvumine naaberrahvaste muusikaga (läti, leedu, soome, vene).

1.7 LÕK Muusika 7. klass

THMK ainekava põhikoolile	Ainevaldkond: KUNSTIAINED	Õppeaine: MUUSIKA
Kooliaste: III	Klass: 7. KLASS (LÕK)	Tundide arv: 1 KORD NÄDALAS
Õppeaine kirjeldus (sh ainespetsiifikast lähtuvad erisused)		
<p>III kooliastme Õppetegevuses tuginetakse kujunenud oskustele, esmaseks ei ole muusika täpne produtseerimine, vaid muusika tegemisest või kuulamisest positiivsete emotsioonide saamine. Arendatakse rütmi- ja meloodiataju, muusikalist maitset, silmaringi. Pööratakse tähelepanu rahvusmuusikale, kujundatakse hoiakut seda hoida, arendatakse soovi osaleda kultuuriüritustel. Õpetaja suunamisel kuulatakse ühiselt erineva raskuse ja keerukusega muusikat. Õppeprotsessi mitmekesistatakse interaktiivsete õppematerjalidega ning kasutatakse infotehnoloogilisi kommunikatiivseid võimalusi. Tutvustatakse eri ajastute muusikat, tuntumaid heliloojaid ning dirigente Eestis. Õpitakse tundma muusika eri žanre, kuulatakse muusikat, võimaluse korral külastatakse ühiselt kontserte või teatrietendusi.</p>		
Kooliastme teadmised, oskused ja hoiakud		
<p>Õpilane:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) laulab pingevabalt tuttavaid lihtsa meloodiaga laule; 2) nimetab õpitud levinumaid muusikapalu; 3) on omandanud muusika kuulamise ja musitseerimise kogemuse; 4) tunneb ja suudab kaasa koputada levinumaid rütmstruktuure (2/4, 3/4, 4/4); 5) väärtustab eesti rahvamuusikat ja oskab nimetada eesti rahvapille. 		
Õpitulemused	Metoodilised soovitused	
<p>Osaoskus: <u>LAULMINE</u></p> <p>Õpilane:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) teab, mis on häälemurre, tunneb häälehoiu põhimõtteid ja rakendab neid häälemurde perioodil. 2) laulab oskab võrrelda uuemat ja vanemat rahvalaulu 3) laulab euroopa rahvaste muusika laule 	<p>LAULMINE- Kaasata kõik õpilased ühislaulmisse. Laule saab õpetada: kuulmise järgi; noodist; figuurnootide abil</p> <p>Laulmisel ja hääle arendamisel pöörata tähelepanu loomulikule kehahoiule ja hingamisele .</p> <p>Diferentseeritud töö: arvestada ja arendada õpilaste vokaalseid võimeid arvestades õpilase eripärasid.</p> <p>Laulude valikul arvestatakse laste kõne mõistmise taset ning võimalikke hääldusprobleeme.</p>	

Osaoskus: **PILLIMÄNG**

Õpilane:

1. tunneb rahvapille, nimetab neid;
2. mängib lihtsamaid kaasmänge väikekandlel, klahvpillid
3. rakendab õpitud rütme ja muusikalisi väljendusvahendeid nagu tempo, dünaamika ja rütm erinevatel rütmipillidel kaasmängudes

Osaoskus: **MUUSIKALINE OMALOOMING**

Õpilane:

- 1) loob improvisatsioonilist muusikat erinevate pillide abil sobitades kokku erinevaid helisid ja rakendab omaloomingus erinevaid iseloomu nagu rõõmus (duur), kurb (moll), kiire, aeglane, vaikne, valju, vaibudes, valjenedes
- 2) väljendab laulu meeleolu ja/või karakteri oma kunstitöodes.

Osaoskus: **MUUSIKA KUULAMINE**

Õpilane:

1. oskab nimetada hääle- ja kooriliike
2. tunneb rahvapille, oskab neid nimetada
3. tunneb ja oskab võrrelda uuemat ja vanemat rahvalaulu;

PILLIMÄNG-

Pillimängus kasutatakse koolis olevaid pille, tutvudes eelnevalt õigete mänguvõtetega ning rakendades neid musitseerimisel.

5. Rakendada Orff-pedagoogikat:

- kaasmängude, *ostinato*'de, meloodilis-rütmiliste improvisatsioonide omandamisel keha-, rütmi- ja plaatpillidel;
- rütmimängude (rütmirondo, rütmikett, rütmilis-meloodilised küsimuse-vastuse motiivid) läbiviimisel.

6. Lihtsamad mänguvõtted väikekandlel, klahvpillidel ja kitarril.

MUUSIKALINE OMALOOMING- Loomupärase loovuse avanemiseks ja arenemiseks on oluline luua keskkond, kus õpilane tunneb end turvaliselt.

Ülesannet diferentseerida vastavalt õpilaste võimetele ja oskustele, õpilastele antud ülesanne olgu selgete juhistega.

Omaloomingut saab luua mitmekesiste vahenditega: kehapillil, rütmipillidel, plaatpillidel, akustilistel pillidel, digirakendustel jm kasutades õpitud teadmisi lähtudes näiteks Orff-pedagoogikast.

Õpilase looming on väärtuslik ja sellesse tuleb suhtuda lugupidavalt.

MUUSIKA KUULAMINE-

Muusikaõpetaja kujundab kuulamisprotsessi. Kogu õppeprotsessi aluseks on aktiivse üldise kuulamisoskuse arendamine. Muusika kuulamisprotsessi ülesehitus:

<p>on tutvunud maailmarahvaste muusika ja kultuuriga läbi muusika kuulamise</p>	<p>lühike sissejuhatav osa – meeleolu loomine (luuletus, pildid, fakte heliloojast ja teose loomisest; sissejuhatav vestlus, mis annab toetuspunktid muusika kuulamiseks (näiteks iseloomulik rütmifiguur, teema tutvustamine, soleeriv pill jne), kuulamisülesande sõnastamine; muusika kuulamine – aluseks kuulamisülesanne; kuulamisjärgne arutelu/vestlus – emotsioonid, muljed, analüüs; enne teist kuulamist, täiendavad/suunavad küsimused; kordav kuulamine – kordamine, mälus kinnistamine (võib toimuda ka järgmises tunnis).</p> <p>Muusika kuulamiseks valida sobiva pikkusega pala(d) või katkend(id), et õppijatel oleks püsivust muusikanäide lõpuni kuulata ning aega kuuldu üle arutleda/vestelda ja põhjendada oma arvamust.</p> <p>Õpetaja suunamisel kuulatakse ühiselt erineva raskuse ja keerukusega muusikat. Õppeprotsessi mitmekesistatakse interaktiivsete õppematerjalidega ning kasutatakse infotehnoloogilisikommunikatiivseid võimalusi.</p>
<p>Õppesisu sh praktilised tööd, õpiprojektid, õppetegevus väljaspool klassiruumi, kogukonnapraktika vm õppetegevused</p> <p>Osaoskus: LAULMINE</p> <p>Repertuaar. Tutvumine eesti uuema rahvamuusikaga. Analüüsida temaatikat, kes on esitajad, kuidas on muutunud meloodia, sõnad. Võrrelda vanema rahvalauluga. Tuua välja sarnasused ja erinevused. Kuulata vanu helindeid. Laulda nii uuemaid kui vanemaid rahvalaule. Hoida elus rahvalaulu laulmise traditsiooni. Tutvumine maailma rahvaste muusikaga. Nende maade tuntumate heliloojate loomingu lühitutvustus läbi laulude</p> <p>Laulmine ja laulutehnika. Töö häälega-hingamis- ja hääleharjutused tunni algusosas õpitud rütmidel. Diktsiooniharjutused. Häälemurre- mida see endast kujutab, kellel kuidas väljendub, kuidas häält häälemurde perioodil hoida</p> <p>Muusikaline kirjaoskus. 3/3 osaline taktimõõt. Nendes taktimõõttudes rütmiülesannete lahendamine (meloodia jagamine taktideks). Rütmide kordamine ja rakendamine läbi laulmise.</p> <p>Osaoskus: PILLIMÄNG</p> <p>Rahvapillid. tunneb rahvapille, oskab neid nimetada. Mängib lihtsamaid kaasmänge väikekandlel</p> <p>Klahvpillid. Mängib lihtsamaid meloodiaid kasutades laulude õppimiseks figuurnoote.</p> <p>Rütmipillid. Kaasmängud lauludele ja muusika kuulamise osana rakendades õpitud rütme ja muusikalisi väljendusvahendeid (tempo, dünaamika, rütm)</p>	

Osaoskus: MUUSIKALINE OMALOOMING

Liikumine. Väljendatakse muusikapala karaktereid improviseeritud liikumise kaudu. Laulu meeleolule luuakse sobivad liigutused.

Pillimäng. Püüab väljendada oma tundeid ja emotsioone erinevate pillihelide abil. Õpetaja abiga loob muusikat, mis oleks kiire, aeglane, lõbus, kurb, vaikne, valju, vaibuv, valjenev

Muusikaline eneseväljendus kunsti abil. Muusika visualiseerimine: meeleolu edasiandmine värvidega, pildi ja muusika sobitamine

Osaoskus: MUUSIKA KUULAMINE

Koori- ja orkestrimuusika. Muusika esitajad, hääleliigid (sopran, alt, tenor, bass), kooriliigid (laste-, nais- mees- ja segakoor), orkestripillid.

Näitlikustamine. Võimalusel kasutada IT- vahendeid ja lasta lastel ise informatsiooni koguda, seejärel arutleda mis tähtsam ja vähem tähtsam. Kasutada rühmatöö meetodit. Kooriliikide ja orkestripillide äratundmine kõla järgi. Võiks lasta kuulata ühe ja sama kooriteose erinevaid seadeid eri kooriliigile. Ka orkestripala puhul erinevaid interpretatsioone. Võrrelda. Eesti kaasaja tuntumad dirigendid, lauljad, koorid, orkestrid.

Hääleliigid, kooriliigid. Kooriliigid. Häälerühmad. Muusikanäited, analüüs

Rahvapillid. Rahvapillide ja pillilugude kuulamine. Tutvumine euroopa rahvaste muusikaga (Saksa, Austria, Ungari, Poola, Suurbritannia). Nende maade tuntumate heliloojate loomingut lühitutvustus läbi laulude ja muusikanäidet

Rahvalaul. Tutvumine eesti uuema rahvamuusikaga. Analüüsida temaatikat, kes on esitajad, kuidas on muutunud meloodia, sõnad. Võrrelda vanema rahvalauluga. Tuua välja sarnasused ja erinevused. Kuulata vanu helindeid.

Maailmarahvaste muusika. Õpilane tolereerib ja arvestab euroopa kultuuriruumist erinevat muusikat ja kultuuri. Tutvub muusikat kuulades juudi, austraalia, araabia, indoneesia jpt rahvamuusikaga.

1.8 LÕK Muusika 8. klass

THMK ainekava põhikoolile	Ainevaldkond: KUNSTIAINED	Õppeaine: MUUSIKA
Kooliaste: III	Klass: 8. KLASS (LÕK)	Tundide arv: 1 KORD NÄDALAS
Õppeaine kirjeldus (sh ainespetsiifikast lähtuvad erisused)		

III kooliastme Õppetegevuses tuginetakse kujunenud oskustele, esmaseks ei ole muusika täpne produtseerimine, vaid muusika tegemisest või kuulamisest positiivsete emotsioonide saamine. Arendatakse rütmi- ja meloodiataju, muusikalist maitset, silmaringi. Pööratakse tähelepanu rahvusmuusikale, kujundatakse hoiakut seda hoida, arendatakse soovi osaleda kultuuriüritustel. Õpetaja suunamisel kuulatakse ühiselt erineva raskuse ja keerukusega muusikat. Õppeprotsessi mitmekesistatakse interaktiivsete õppematerjalidega ning kasutatakse infotehnoloogilisi kommunikatiivseid võimalusi. Tutvustatakse eri ajastute muusikat, tuntumaid heliloojaid ning dirigente Eestis. Õpitakse tundma muusika eri žanre, kuulatakse muusikat, võimaluse korral külastatakse ühiselt kontserte või teatrietendusi.

Kooliastme teadmised, oskused ja hoiakud

Õpilane:

- 1) laulab pingevalt tuttavaid lihtsa meloodiaga laule;
- 2) nimetab õpitud levinumaid muusikapalu;
- 3) on omandanud muusika kuulamise ja musitseerimise kogemuse;
- 4) tunneb ja suudab kaasa koputada levinumaid rütmstruktuure (2/4, 3/4, 4/4);
- 5) väärtustab eesti rahvamuusikat ja oskab nimetada eesti rahvapille.

Õpitulemused

Osaoskus: **LAULMINE**

Õpilane:

- 1) laulab pingevalt, õige hingamise ja selge diktsiooniga
- 2) oskab määratleda õpitud laulus astmeid
- 3) on tutvunud kaasaegse laulurepertuaariga ja erinevate muusikažanritega nüüdismuusikast

Osaoskus: **PILLIMÄNG**

Õpilane:

1. mängib kaasmänge väikekandlel, klahvpillid, kitarril
2. rakendab õpitud rütme ja muusikalisi väljendusvahendeid nagu tempo, dünaamika ja rütm erinevatel rütmipillidel

Metoodilised soovitused

LAULMINE- Kaasata kõik õpilased ühislaulmisse. Laule saab õpetada: kuulmise järgi;noodist; figuurnootide abil Laulmisel ja hääle arendamisel pöörata tähelepanu loomulikule kehahoiule ja hingamisele . Diferentseeritud töö: arvestada ja arendada õpilaste vokaalseid võimeid arvestades õpilase eripärasid. Laulude valikul arvestatakse laste kõne mõistmise taset ning võimalikke hääldeprobleeme.

PILLIMÄNG-

Pillimängus kasutatakse koolis olevaid pille, tutvudes eelnevalt õigete mänguvõtetega ning rakendades neid musitseerimisel.

5. Rakendada Orff-pedagoogikat: - kaasmängude, *ostinato*'de, meloodilis-rütmiliste improvisatsioonide

kaasmängudes tunneb helivältusi ja rütme TA, TI-TI, TAI-RI, TIRI-TIRI, TI-TIRI, TIRI-TI, TA-A, TA-A-A, TA-A-A-A ja pause

Osaoskus: **MUUSIKALINE OMALOOMING**

Õpilane:

1) loob improvisatsioonilist muusikat erinevate pillide abil sobitades kokku erinevaid helisid ja rakendab omaloomingus erinevaid iseloomu nagu rõõmus (duur), kurb (moll), kiire, aeglane, vaikne, valju, vaibudes, valjenedes

2) väljendab laulu meeleolu ja/või karakteri oma kunstitöös.

Osaoskus: **MUUSIKA KUULAMINE**

Õpilane:

1. Teab erinevaid popmuusikažanre ja oskab neid kuulmise järgi eristada
2. Oskab eristada erinevaid klahvpille kuulmise järgi

On tutvunud arvutimuusika ja võimalustega. Teab autorikaitse põhimõtteid ja austab helilooja loomingut ja isikupära.

omandamisel keha-, rütmi- ja plaatpillidel;
- rütmimängude (rütmirondo, rütmikett, rütmilis-meloodilised küsimuse-vastuse motiivid) läbiviimisel.

6. Lihtsamad mänguvõtted võikekandel, klahvpillidel ja kitarril.

MUUSIKALINE OMALOOMING- Loomupärase loovuse avanemiseks ja arenemiseks on oluline luua keskkond, kus õpilane tunneb end turvaliselt. Ülesannet diferentseerida vastavalt õpilaste võimetele ja oskustele, õpilastele antud ülesanne olgu selgete juhistega. Omaloomingut saab luua mitmekesiste vahenditega: kehapillil, rütmipillidel, plaatpillidel, akustilistel pillidel, digirakendustel jm kasutades õpitud teadmisi lähtudes näiteks Orff-pedagoogikast.

Õpilase looming on väärtuslik ja sellesse tuleb suhtuda lugupidavalt.

MUUSIKA KUULAMINE-

Muusikaõpetaja kujundab kuulamisprotsessi. Kogu õppeprotsessi aluseks on aktiivse üldise kuulamisoskuse arendamine. Muusika kuulamisprotsessi ülesehitus:

lühike sissejuhatav osa – meeleolu loomine (luuletus, pildid, fakte heliloojast ja teose loomisest; sissejuhatav vestlus, mis annab toetuspunktid muusika kuulamiseks (näiteks iseloomulik rütmifiguur, teema tutvustamine, soleeriv pill jne), kuulamisülesande sõnastamine;
muusika kuulamine – aluseks kuulamisülesanne;
kuulamisjärgne arutelu/vestlus – emotsioonid, muljed, analüüs; enne teist kuulamist, täiendavad/suunavad küsimused;

kordav kuulamine – kordamine, mälus kinnistamine (võib toimuda ka järgmises tunnis).

Muusika kuulamiseks valida sobiva pikkusega pala(d) või katkend(id), et õppijatel oleks püsivust muusikanäide lõpuni kuulata ning aega kuuldu üle arutleda/vestelda ja põhjendada oma arvamust.

Õpetaja suunamisel kuulatakse ühiselt erineva raskuse ja keerukusega muusikat. Õppeprotsessi mitmekesistatakse interaktiivsete õppematerjalidega ning kasutatakse infotehnoloogilisikommunikatiivseid võimalusi.

Õppesisu sh praktilised tööd, õpiprojektid, õppetegevus väljaspool klassiruumi, kogukonnapraktika vm õppetegevused

Osaoskus: LAULMINE

Repertuaar. Vokaalsete võimete ning hääle individuaalsete omaduste arendamine. Õpilased võiks kaasata laulurepertuaari valimisse. Lasta põhjendada oma valikuid. Laulurepertuaar võiks sisaldada kaasaegseid poplugusid.

Laulmine ja laulutehnika. Laulmisel pöörata tähelepanu diktsioonile ja väljendusrikkusele ning õigele hingamisele.

Muusikaline kirjaoskus. Põhjalikum tutvumine noodikirjaga. Mõisted viiulivõti, nende noodikiri. Nootide astme-, täht-ja silpnimed. Astmete määramine õpitud lauludes.

Osaoskus: PILLIMÄNG

Keelpillid. Tutvustada lihtsamaid akordivõtteid kitarril või väikekandelil.

Klahvpillid. Mängib lihtsamaid meloodiaid kasutades laulude õppimiseks figurnoote või tähtnimetusi

Rütmipillid. Jätkuv rütmitaju süvendamine läbi rütmide kuulamise ja analüüsimise ning rütmimängude läbi. Kasutada kõiki õpitud rütmifiguure rakendades põhimõtete lihtsamalt keerulisemale. Kaasmängud õpitud lauludele

Osaoskus: MUUSIKALINE OMALOOMING

Pillimäng. Püüab väljendada oma tundeid ja emotsioone erinevate pillihelide abil. Õpetaja abiga loob muusikat, mis oleks kiire, aeglane, lõbus, kurb, vaikne, valju, vaibuv, valjenev

IT-vahendid. Luuakse omaloomingulisi muusikateoseid kasutades IKT vabavaralisi vahendeid nagu näiteks MusicLab, Notefligh, Onlinesequencer

Osaoskus: MUUSIKA KUULAMINE

Muusikastiilid. on tutvunud muusika erinevate stiilidega ja arutleb täiskasvanu suunamisel kuulnud muusika üle

Klahvpillid. Teab ja eristab kuulmise järgi klahvpille ning on tutvunud ka mõne eesti kuulsama pianisti interpretatsiooniga.

Arvutimuusika. tegutseb eetiliselt ja ohutult nii reaalsetes kui ka virtuaalsetes kultuurikeskkondades, suhtub kriitiliselt infotehnoloogia ja meedia loodud keskkonda.

1.9 LÕK Muusika 9. klass

THMK ainekava põhikoolile	Ainevaldkond: KUNSTIAINED	Õppeaine: MUUSIKA
Kooliaste: III	Klass: 9. KLASS (LÕK)	Tundide arv: 1 KORD NÄDALAS
Õppeaine kirjeldus (sh ainespetsiifikast lähtuvad erisused)		
<p>III kooliastme Õppetegevuses tuginetakse kujunenud oskustele, esmaseks ei ole muusika täpne produtseerimine, vaid muusika tegemisest või kuulamisest positiivsete emotsioonide saamine. Arendatakse rütmi- ja meloodiataju, muusikalist maitset, silmaringi. Pööratakse tähelepanu rahvusmuusikale, kujundatakse hoiakut seda hoida, arendatakse soovi osaleda kultuuriüritustel. Õpetaja suunamisel kuulatakse ühiselt erineva raskuse ja keerukusega muusikat. Õppeprotsessi mitmekesistatakse interaktiivsete õppematerjalidega ning kasutatakse infotehnoloogilisi kommunikatiivseid võimalusi. Tutvustatakse eri ajastute muusikat, tuntumaid heliloojaid ning dirigente Eestis. Õpitakse tundma muusika eri žanre, kuulatakse muusikat, võimaluse korral külastatakse ühiselt kontserte või teatrietendusi.</p>		
Kooliastme teadmised, oskused ja hoiakud		
Õpilane:		
1) laulab pingevabalt tuttavaid lihtsa meloodiaga laule;		
2) nimetab õpitud levinumaid muusikapalu;		
3) on omandanud muusika kuulamise ja musitseerimise kogemuse;		
4) tunneb ja suudab kaasa koputada levinumaid rütmstruktuure (2/4, 3/4, 4/4);		
5) väärtustab eesti rahvamuusikat ja oskab nimetada eesti rahvapille.		

Õpitulemused

Osaoskus: **LAULMINE**

Õpilane:

- 1) laulab erinevaid isamaalisi, ajastukohaseid ja erinevas žanris laule sealhulgas Eesti hümnid peast.
- 2) laulab pingevabalt, õige hingamise ja selge diktsiooniga;
- 3) on tutvunud kaasaegse laulurepertuaariga ja erinevate muusikažanritega nüüdismuusikast

Osaoskus: **PILLIMÄNG**

Õpilane:

1. mängib kaasmänge väikekandlel, klahvpillid, kitarril
2. rakendab õpitud rütme ja muusikalisi väljendusvahendeid nagu tempo, dünaamika ja rütm erinevatel rütmipillidel kaasmängudes tunneb helivältsusi ja rütme TA, TI-TI, TAI-RI, TIRI-TIRI, TI-TIRI, TIRI-TI, TA-A, TA-A-A, TA-A-A-A ja pause

Osaoskus: **MUUSIKALINE OMALOOMING**

Õpilane:

Metoodilised soovitusused

LAULMINE- Kaasata kõik õpilased ühislaulmisse.

Laule saab õpetada: kuulmise järgi; noodist; figuurnootide abil

Laulmisel ja hääle arendamisel pöörata tähelepanu loomulikule kehahoiule ja hingamisele .

Diferentseeritud töö: arvestada ja arendada õpilaste vokaalseid võimeid arvestades õpilase eripärasid.

Laulude valikul arvestatakse laste kõne mõistmise taset ning võimalikke hääldusprobleeme.

PILLIMÄNG-

Pillimängus kasutatakse koolis olevaid pille, tutvudes eelnevalt õigete mänguvõtetega ning rakendades neid musitseerimisel.

6. Rakendada Orff-pedagoogikat:

- kaasmängude, *ostinato*'de, meloodilis-rütmiliste improvisatsioonide omandamisel keha-, rütmi- ja plaatpillidel;

- rütmimängude (rütmirondo, rütmikett, rütmilis-meloodilised küsimuse-vastuse motiivid) läbiviimisel.

7. Lihtsamad mänguvõtted väikekandlel, klahvpillidel ja kitarril.

MUUSIKALINE OMALOOMING- Loomupärase loovuse avanemiseks ja arenemiseks on oluline luua keskkond, kus õpilane tunneb end turvaliselt.

<p>1. katsetab muusikalises tegevuses erinevaid ideid, hindab isikupära ja väljendusrikkust;</p> <p>2)osaleb aktiivselt musitseerimise protsessis, rakendab omandatud muusikaalaseid teadmisi ja oskusi – muusikalist kirjaoskust tegutseb eetilisel ja ohutult nii reaalses kui ka virtuaalses kultuurikeskkonnades, suhtub kriitiliselt infotehnoloogia ja meedia loodud keskkonda.</p> <p>Osaoskus: <u>MUUSIKA KUULAMINE</u></p> <p>Õpilane:</p> <p>1. katsetab muusikalises tegevuses erinevaid ideid, hindab isikupära ja väljendusrikkust;</p> <p>2)osaleb aktiivselt musitseerimise protsessis, rakendab omandatud muusikaalaseid teadmisi ja oskusi – muusikalist kirjaoskust tegutseb eetilisel ja ohutult nii reaalses kui ka virtuaalses kultuurikeskkonnades, suhtub kriitiliselt infotehnoloogia ja meedia loodud keskkonda.</p>	<p>Ülesannet diferentseerida vastavalt õpilaste võimetele ja oskustele, õpilastele antud ülesanne olgu selgete juhistega.</p> <p>Omaloomingut saab luua mitmekesiste vahenditega: kehapillil, rütmipillidel, plaatpillidel, akustilistel pillidel, digirakendustel jm kasutades õpitud teadmisi lähtudes näiteks Orff-pedagoogikast.</p> <p>Õpilase looming on väärtuslik ja sellesse tuleb suhtuda lugupidavalt.</p> <p>MUUSIKA KUULAMINE-</p> <p>Muusikaõpetaja kujundab kuulamisprotsessi. Kogu õppeprotsessi aluseks on aktiivse üldise kuulamisoskuse arendamine. Muusika kuulamisprotsessi ülesehitus:</p> <p>lühike sissejuhatav osa – meeleolu loomine (luuletus, pildid, fakte heliloojast ja teose loomisest; sissejuhatav vestlus, mis annab toetuspunktid muusika kuulamiseks (näiteks iseloomulik rütmifiguur, teema tutvustamine, soleeriv pill jne), kuulamisülesande sõnastamine;</p> <p>muusika kuulamine – aluseks kuulamisülesanne;</p> <p>kuulamisjärgne arutelu/vestlus – emotsioonid, muljed, analüüs; enne teist kuulamist, täiendavad/suunavad küsimused;</p> <p>kordav kuulamine – kordamine, mälu kinnistamine (võib toimuda ka järgmises tunnis).</p> <p>Muusika kuulamiseks valida sobiva pikkusega pala(d) või katkend(id), et õppijatel oleks püsivust muusikanäide lõpuni kuulata ning aega kuuldu üle arutleda/vestelda ja põhjendada oma arvamust.</p> <p>Õpetaja suunamisel kuulatakse ühiselt erineva raskuse ja keerukusega muusikat. Õppeprotsessi mitmekesistatakse interaktiivsete õppematerjalidega ning kasutatakse infotehnoloogilise kommunikatiivseid võimalusi.</p>
---	---

Õppesisu sh praktilised tööd, õpiprojektid, õppetegevus väljaspool klassiruumi, kogukonnapraktika vm õppetegevused

Osaoskus: LAULMINE

Repertuaar. Vokaalsete võimete ning hääle individuaalsete omaduste arendamine. Õpilased võiks kaasata laulurepertuaari valimisse. Lasta põhjendada oma valikuid. Laulurepertuaar võiks sisaldada ülevaadet ooperi, balleti, muusikalide lauludest, samuti isamaalistest lauludest ja kaasaegse muusika loomingust.

Laulmine ja laulutehnika. Laulmisel pöörata tähelepanu diktsioonile ja väljendusrikkusele ning õigele hingamisele.

Muusikaline kirjaoskus. Rakendab lauldes varem õpitud rütme, muusikalisi väljendusvahendeid ja noodiõpetust

Osaoskus: PILLIMÄNG

Keelpillid. Jätkab õppimist lihtsamate akordivõtetega kitarril või väikekandelil.

Klahvpillid. Mängib lihtsamaid meloodiaid kasutades laulude õppimiseks figuurnoote või tähtnimetusi.

Rütmipillid. Rütmivormid. Rütmiimprovisatsioonid, kaasmängud. Loovuse arendamine. Rütmiimprovisatsioonide väljamõtlemine, sobivate pillide, vahendite leidmine. Rütmiülesannete lahendamine õpitud taktimõõtudes.

Osaoskus: MUUSIKALINE OMALOOMING

Pillimäng. Püüab väljendada oma tundeid ja emotsioone erinevate pillihelide abil. Õpetaja abiga loob muusikat, mis oleks kiire, aeglane, lõbus, kurb, vaikne, valju, vaibuv, valjenev

IT-vahendid. Luuakse omaloomingulisi muusikateoseid kasutades IKT vabavaralisi vahendeid nagu näiteks MusicLab, Notefligh, Onlinesequencer

Osaoskus: MUUSIKA KUULAMINE

Muusikastiilid. Eriilmeliste muusikapalade kuulamine ja nende iseloomustamine kasutades muusikalisi väljendusvahendeid (meloodia liikumine, tempo) ning muusikalisi oskussõnu. Muusikat kuulates arendatakse analüüsi võimet ja võrdlusoskust.

Arvutimuusika. tegutseb eetiliselt ja ohutult nii reaalsetes kui ka virtuaalsetes kultuurikeskkondades, suhtub kriitiliselt infotehnoloogia ja meedia loodud keskkonda.